PALÆSTRA PIETATIS,

CONTINENS

Documenta Sancte vivendi & moriendi.

ATHLETIS MARIANIS

IN SODALITATE IMMACULATÈ CONCEPTÆ VIRGINIS DEIPARÆ,

Ad Collegium Posnaniense Soc: IESV

APERTA,

Operâ

IOANNIS MORAWSKI,

ex eadem Societate Sacerdotis.

EDITIO TERTIA

[ANNO DNI HOMINIS 1699

Superiorum Permissu.]

LUBLINI

TYPIS COLLEGIJ SOC: IESU

CAPUT I.

Proponuntur quædam Principia Sanctè vivendi.

I.

Semel Factum, Dictum, Cogitatum, æternùm est.

EXplico Athleta Mariane, fecisti aliquem amore DEI actum heroicum? Vidit illum DEUS, qui omnia videt; & quia immutabilis est, scripsit illum in memoria sua immutabili, *Nunquã deinceps delendum*: Ergo tu quoque in cœlo Deum uidendo, leges istum actum tuum heroicum, totâ æternitate in memoria Dei descriptum, atque de ipso Deo Tuo, & Sanctis omnibus tota æternitate gaudebis. Vidit Deus hoc infelix tuum pecca-

tum in tali momento, in tali loco, commissum, illudque scripsit indelebiliter, ut ait Augustinus, *in legibus æternis, & in mentibus Angelorum*, ac de illo tota æternitate displicentiam habebit. Ergo, tu quoque in cœlo quamvis beatus, hoc tuum peccatum, tota æternitate leges, scriptum in legibus æternis, atq; illud tota æternitate detestaberis: & sicut fieri non potest tota æternitate, ut quod semel fuit, non fuerit: ita tota æternitate, fieri non potest, ut quod semel cogitasti, dixisti, fecisti, à te cogitatum, dictum, factum, non fuerit. Adhucne igitur, nullius momenti putabis, momentum tuæ actionis sive bonæ, sive malæ, quod immenso æternitatis pondere appretiandum est? Adhuc in verbis tuis, cogitationibus, & operibus, non vereberis censuram legum æternarum? Non contendes

totus

totus, per tuas omnes ſingulas cogitationes, verba & facta, ut in memoria æterna ſis juſtus.

II.

Præſtat millies mori, quàm ſemel peccare.

ITa veriſſimè ſenſit noſter Polonus Angelus, S. Caſimirus. Vis enim ſcire, quid ſit peccatum mortale? Eſt imprimis cum recta ratione difformitas, tam deformis, ut, pro nullo bono conſequendo, etiam pro mille mundis lucrandis, prudenter eligi poſſit: tam probroſa Creaturæ rationali, ut meritò dixerit S. Anſelmus, malle ſe ire ad infernum cum innocentia, quàm ad cœlum cum peccato mortali. Eſt illa infelix converſio, qua homo ex amico DEI, fit inimicus; ex filio DEI, filius diaboli, ex herede regni Cœlorum, inferni mancipium. Eſt Rebellio creaturæ

turæ contra ſupremum Principem & cum hoſte ipſius diabolo conjuratio. Eſt contemptus voluntatis Divinæ, infinito honore & amore digniſſimæ, propter bonum noſtrum prohibentis aliquid, & ipſum contemptum ſuum videntis. Eſt, ut ait Apoſtolus Conculcatio Filii Dei, obſtruentis nobis ſuâ gratiâ viam ad peccatum. Eſt prælatio non Barrabæ, ſed Diaboli, ejusq; voluntatis, ſupra Chriſtum ejusq; præceptũ. Eſt ſanguinis Chriſti ad inſtar rei immundæ reputatio, quâ peccans projicit animam tinctam ſanguine Chriſti, in cœnum peccati. Eſt in voto Deicidium, quo, ut ait S. Bernardus, homo peccando vult interimere aut Sapientiam Dei; volendo ne ſuum peccatum videat; aut Iuſtitiam, volendo ne puniat; aut Omnipotentiam, volendo ne poſſit punire, adeòque vult interimere De-
um,

um, qui ſine Sapientiâ, Iuſtitiâ, Omnipotentiâ, vivere non poteſt. O ſcelus horrendum! Præterea peccatum mortale eſt illa fœditas, cujus una guttula, id eſt una cogitatio ſuperba, nobiliſſimam & pulcherrimam creaturam Angelicam, tam turpem, tamq; deteſtabilem fecit; qualis eſt Diabolus. Eſt illa animæ macula, quæ per viam ſatisfactionis, nullo lacrymarum oceano, tota æternitate, ex oculis pœnitentibus profluentium, nullo ſanguine Martyrum, quamvis numero infinitorum, deleri poteſt niſi ſanguine Filii Dei. Eſt tam inviſa Divinis oculis turpitudo, ut illa infinita bonitas nihil eorũ odio habens, quæ fecit, tamen ad iniquitatem cum majori horrore reſpiciat, quàm ad canem fœtidum, & vermibus ſcatentem; uſq; adeò: ut (quod conſiderat Bloſius) ſi in Puriſſima Matre Filii

Dei, quam ſupra omnem aliam puram creaturam diligit, vel unam peccati mortalis deprehenderet labem, illicò illam cœlo deturbaret, ac in præcipitium inferni detruderet. Deniq; eſt illa animæ labes, quam æternæ inferorum flammæ (ah quam atroces!) nunquam tot millionibus annorum excoquere poterunt; quæ tantam Deo diſplicentiam movet, ut nullam in ſuis ſvaviſſimis viſceribus compaſſionem habeat, videndo creaturam ſuam perpetuis incendiis, ſine fine torqueri, cùm nos unum canem in igne ardentem, ne quidem per unum quadrantem ſine ſenſu doloris aſpicere poſſimus. Tanta eſt malitia peccati mortalis, ut, ſi ita loqui fas eſt, omnem quodammodo tollat cõpaſſionem ex dulciſſimo Dei corde. Quæ cum ita ſint, quomodo tantum malum, vel per unum diem in anima

tua

tua sustines? Cùm pejus sit, unum peccatum mortale habere in anima, quàm omnes inferni Dæmones in corpore, ut docet *Chrysostom. hom:* 10. *ad popul. & Basilius hom:* 13. *ad Baptis.* & ideo peccans à Deo Patre coram S. Catharina Senensi appellatur, Dæmon incarnatus. Quâ audaciâ hac nocte in peccato mortali quiescere præsumis, quâ fortè dæmones repetent à te animam tuam? cur tam facilè; tam freqnenter peccas? & quidem non in absentia, sed in facie Dei, omnia videntis; Dei, qui tibi nihil mali fecit, sed potius te tot bonis cumulavit; Dei, in ipso sunt infinita motiva, amoris, qui te dum peccas, in eodem instanti præcipitare in infernum potest. Et peccas abutendo ejus concursu, aliisq; ejus beneficiis contra ipsum; peccas, non ut placeas alteri Deo, sed ut placeas Diabolo;

peccas, non ut acquiras aliquod, Regnum temporale, ſed ut amittas æternum. Si bellua, ſi Ethnicus, ſi diabolus eſſes, fortè aliquam excuſationem poſſes prætendere, nunc verò cùm credas, Filium Dei pro te mortuum eſſe, ne illum offendas, cùm te Deus tot minis à peccato deterreat, tot beneficiis ad ſe alliciat, ah quid ei judicanti reſpondebis? Heu miſerere animæ tuæ? Quid enim in te peccauit anima tua? Egeſtatem fugis, quæ te divitiis privat? & non fugis peccatum, quod te privat gratia Dei, Virtutibus infuſis, omnibus meritis, per tot annos, congregatis; ut ſi infinitos gradus gratiæ haberes, ſi merita numero infinita, omnibus te in uno inſtanti, privaret: Horres mortem, quæ te privat vitâ temporali ærumnosâ & non horres peccatum, quod te privat jure ad vitam felicem,

cem, interminabilem? Demum febriculæ ardores, uno die pati non potes; nec digitum igni admotum per aliquot momenta ſuſtines; & toties peccando, reſolvis te, ad habitandum in ardoribus ſempiternis in igne devorante? Et quid ſi hoc peccatum quod committere vis, erit ultimum complementum menſuræ, quam tuis peccatis deſignavit Divina providentia? Quid ſi poſt hoc peccatum te projiciet in æternum à facie ſua Deus, nec tibi gratiam efficacem ad pœnitentiam largietur.

III.

Nihil eſt certius morte, nihil incertius horâ mortis.

IMmobile ſtatutum eſt, omnibus hominibus ſemel mori. Quotquot fuerunt ante te homines, & quotquot te ſequentur, aut mortui ſunt, aut mori-

morientur: tu quoq; migrabis hinc omnino, nec ſemper, nec diu manebis hîc, nec uſquam, ſuprá terram: ſed vel infra terram, vel in cœlo, brevi manendum tibi eſt, & ſemper manendum. Quid curas unius diei hoſpitium? quid amicos nonniſi hodiernos? nec ultra craſtinos? hodie ſunt, cras tecum non erunt. Nec tibi per longum iter æternitatis comites erunt. Brevi te deſeret iſta formæ venuſtas, deſerent divitiæ, voluptates, honores, deſeret mundus. Sola te virtus ſequetur: *Solus IESVS omnibus recedentibus non recedet.* Omnia fucum nobis faciunt, dum vivimus, viventibus pretioſa, vilia morientibus. Heu quantam illorum vanitatem, Cereus luſtralis ad veſperam mortis deteget! Sed ſerum erit tunc aperire oculos, cum in morte claudentur. Quod tunc te egiſſe optabis, nunc age. Punctum

quod

quod vivis, fortè ultimum est, &, ut ait Tertulianus, *Christiano crastinum non est.* Vis mortem Sanctorum pretiosam? vive vitam Sanctorum pretiosam: times mortem peccatorum pessimam? fuge vitam peccatorum. *Et quia nescis ubi & quando te mors exspectet, tu illam semper & ubiq; exspecta.*

IV.

Momentaneum quod delectat, æternum quod cruciat. S. Greg.

O Voces horrendas! *Æternum, Nunquam, Semper.* Ah semper! quod finietur nunquam. Ah nunquã: quod durabit semper. Ah æternum! quod nunquam finietur, quod semper durabit. Vis nosse quid sit Æternitas? Est Circulus, cujus initium semper est, medium & finis nunquam. Est rota, quæ semper volvitur, quiescit nunquam. Est orbis, qui

ubi desinit, incipit, & incipiendo nunquam desinit. Deme æternitati mille annos, deme mille millia annorum, deme tot seculorum milliones, quot stellas numerat cœlum, quot atomos àër, quot guttas oceanus, nec unicum momentum æternitati detraxisti; tam enim manebit infinita, quàm ante fuit, manebitq; tam diu, quàm diu Deus perseverabit esse Deus. Hæc ergo æternitas infelix, tam animi, quàm corporis, cruciatibus plena, unius momentaneæ delectationis pœna est. O Deus, ergo ne unius diei febricula molesta nobis est? si tibi eodem in molli lecto, inter morsum pulicum per unam noctem decumbere, durum est, digitum ardenti candelæ admotum, unicâ horâ tenere, intolerabile: Ah quid, semper, & æternum à visione Dei exulare, igne atrocissimo uri, die noctuq; mediam

diam inter calliginem, fumum ac sulfur versati, excruciati modis omnibus, sinè ullo solatii levamento, inter ejulatus lamentabiles, ac rugitus damnatorum, in contubernio dæmonum vivere, desperatione rumpi, & rabie nunquam lenienda, sicq; vivere æternum vivendo? ô semper! ô nunquam! ô æternitas! Utinam frequentius menti nostræ occurreres, quàm nobis amaras redderes mundi omnes voluptates.

V.

Quid prodest homini, si universum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur?
Math. 16.

TAnti æstimat animam nostram, omnia ponderans in mensura & pondere æquissima Dei Sapientia Incarnata, ut ipsius judicio totum lucrum,

crum, quod ex orbe universo colligi potest, nullius momenti præ anima nostra sit, & prorsus nihil sit. Iniquus emptor Diabolus est, qui pro anima Regna omnia mundi offerens, dicit: *Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me*. Majori illam pretio emit, Sapientissimus negotiator Christus, quia infinito thesauro sui sanguinis & meritorum redemit, usque ad extremam paupertatem, usque sui exinanitionem, amore animæ nostræ redactus. Ergo ne igitur tam stultus mercator sim, qui animam meam nō pro Regnis omnibus mundi, sed pro momentaneá voluptate, pro evanido honoris fumo, Diabolo æternum vendam! Heu quantum damnum animæ unicæ, animæ æternæ detrimentum! *Si una manu privatus fuero, alterâ uti potero; si uno pede mutilatus fuero, alter manebit residuus, si aurem dex-*

dextram amisero, supererit sinistra; si unus oculus deficiet, alter erit solatio, At animam habeo duntaxat unicam & æternam, quam si semel amisero, jam nulli est reliqua. Vna est, quæ pro centenis mihi esse debet & millenis, hanc si perdo, perdidi æternum; si lucror, pariter æternum lucratus sum; hanc ubi salvam fecero, jam quod metuam non habeo æternum, ubi semel perdidi, neque quod sperem super est æternum, quia anima unica est, æterna est.

VI.

Bonum Gratiæ unius, est majus bono totius naturæ universi.

S. Thom: *1. 2. q. 113.* art: 9. ad 2.

AUrum tibi placet, gemmas quæris, & colligis o homo? quid si hoc momento mundum aureum & gemmeum, quid si mille & plus quã

mille mundos aureos & gemmeos tibi statuam facilè comparandos? En unicus sanctificantis Gratiæ gradus, bonum totius naturæ unviersæ adeòque mille mundos aureos & gemmeos pretio superat. Et quidni superet? qui infinito pretio meritorum Christi emptus est: quo Regnum Cœlorum & immensa æternitatis beatæ gloriâ condignè emitur. Quæris jam, quo pretio hanc gemmam sic pretiosam emas? Sacramentorum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ frequens ac dignus usus, charitatis opera, unica sancta cogitatio, unicus bonæ voluntatis actus, pretia sunt, quibus gemma hæc inæstimabilis comparatur. O! quot thesauros plusquam aureos, plusquam gemmeos colligeres vel per unum diem; si talibus actibus, cogitationibus, operibus totum diem impenderes? Quot tibi pereunt tam preti-

pretiosa lucra, cùm sine bonis actibus pereunt dies? Ergo hîc te decet maximè avarum esse, unicam æstima & cura Dei gratiam, & non unicam: quia præ omnibus aliis bonis creatis quærendam; non unicam, quia per plurimos gradus continuo augendam, ut dicere possis ignito S. IGNATII corde: *Amorem tuum Domine cum Gratia tua mihi dones, & dives sum satis, nec ultra quidquam posco.*

VII.

Servire DEO, regnare est.

NOn tā abjecta servitus Dei, quàm exteriùs apparet. Omnes servi Dei Reges sunt, quia sibi suisq; passionibus dominantur Reges sunt, quia intra illos est Regnum Dei, illa scilicet pax conscientiæ, illud gaudium Spiritûs Sancti ineffabile. Reges sunt, quia juxta Christi promissionē

ipso-

ipſorum eſt Regnum cœlorum. Reges ſunt, quia ſimul amici & filii Regis Regum. O beatam ſervitutem cunctis Regum ſoliis altiorem! Senſêre hoc magni Imperatores, Reges, & Principes, qui ut Deo perfectius ſervirent, ſceptra, purpuras, & diademata cum vita Religioſa commutarunt. Tales fuerunt, ut refert Hieronymus Platus de Bono ſtatûs Relig: lib: 2. c. 26. Imperatores in Oriente Anaſtaſius, Theodoſius, Michaël uterque; In Occidente Lotharius & Hugo: tales, è Regibus in Italia Rachiſius & Pipinus; in Hiſpania Veremundus, Ramirus; in Anglia Sigebertus, Elteredus, Henredus; in Germania Carolomanus & alii. Regum ac Imperatorum filios, Duces ac Principes inferiores, quis numeret? Sufficiat referre dictum B. Aloysii, qui ſpreto Caſtillionis Marchionatu,
Socie-

Societatem IESU, è consilio Dei Matris ingressus, tanti fecit abjectum esse in Domo Dei, ut Generali Mutio Vitellesco, (quod ipse postea in publica exhortatione retulit,) palàm dixerit: *Si per unum tantùm momentum ex Societate IESV esse debuissem, & per inferni pœnas ad me pervenire oportuisset, elegissem illas, Pater, ut in Societate essem.* At enim servitus Dei suis non caret laboribus ac molæstiis? Ita est. Sed quænam mundi servitus illis caret? Quæ rosa sine spinis, quæ sine conhis gemma? Quot incommodis, quot laboribus fatigantur servi mundi, ut famam, ut honorem, ut gratiam Principis, lucrentur? Et hoc ipsum quàm fragile bonum est, quàm incertum; Ergo pro amicitia Dei, am certa, pro honoribus, pro divitiis tota æternitate mansuris, longè minora pati grave erit? Et verò

quàm parum eſt, quod à nobis in obſequiis ſuis exigit Deus. Parum omnino comparatione tanti præmii, quantum eſt æternæ gloriæ pondus. Parum ratione brevis temporis, quo laborandum & patiendum eſt. Parum comparatione eorum, quæ pro nobis Dei Filius fecit & paſſus eſt. Parum ratione dignitatis Dei infinitæ. Parum, comparatione ſuppliciorum quæ promeruimus. Parum deniq; quia omnes in obſequio moleſtias & labores dulces facit ſuis ſolatiis, ſuo amore Deus, ut ipſe ſit exaltans jugum ſupra cervices noſtras, dicatq; meritò: *Iugum meum ſuave eſt, & onus leve.*

VIII

Sine cauſa Chriſtianus ſum, ſi Chriſtum non ſequor.

S. Bernardus.

Nihil

NIhil aliud est vita Christiani, quã imitatio vitæ Christi. Aut Baptismi Character eradendus est, & fides in Christum ejuranda; aut juxta vitæ Christi Ideam vivendum est Christiano. Quantus pudor est, credere Christo dicenti, Beatos esse pauperes, Beatos qui lugent, & tamen divitias sectari, quærere voluptates! Quàm probrosa contradictio! Adorare Christum pauperem, contemptum, crucifixum; & paupertatem Christi fugere, detestari contemptũ, Crucem horrere! Quanta indignitas, Dominum esse pauperem, servũ divitem; Dominum omnia incommoda pati, servum deliciis abundare? Itane vestis attactu Christi consecrata ac dignificata est; & paupertas nostra dolor, ignominia, quæ Christus pariter assumpsit, ipsa Christi assumptione Christiano dignificata non erunt?

runt? At pudeat *servum esse majorem Domino suo*, pudeat *sub spinoso capite, membrum esse delicatum*. Elige quod vis Christiane: vel Christum errasse puta, qui sponte paupertatem, ignominiam, dolores assumpsit: vel te errare fatearis, qui opposita omnia ambis. At Christum Dei Sapientiam, errare impossibile est; tu igitur infelix erras, si divitias, si voluptates, si honores, cum salutis dispendio quæris.

IX.

Aut pati, aut mori.

EFfatum est Sanctæ Teressiæ verissimum, & Divinæ Sapientiæ arcanum. Ita est, quamdiu vivimus, tamdiu restat pati. Multa bona agere, & multa mala pati, Christianorum est. ait Bernardus. Sepivit DEUS omnes semitas nostras spinis & crucibus; Si quis ab una declinare velit, inci-

incidit in aliam, ob ipſam fugam Crucis, novæ noxæ debitam. Quid fruſtra Crucem fugis, quam vitare non potes? In cælo nihil nisi bonum eſt: in inferno nihil nisi malum: terra, quæ media eſt. utrumq; extremum participat. Quid Crucem fugis, quam Chriſtus ſuo contactu dignificavit? Crux latronibus ſit infame patibulum tibi Chriſtiane, eſt ſcala ad cælum. Hac itur ad Aſtra: hac Chriſtus, hac omnes cælites intrârunt in gloriam ſuam. Quàm pulchrum Cælo ſpectaculum eſt, Chriſtianum, Chriſti confixum eſſe Cruci! Quantum gaudium, Chriſtum ſocium habere dolorum? Quid dulcius calice Paſſionis, quem cor divinum, ſuis implet placitis, velut placidiſſimis liquoribus, quem, manus piiſſimi Patris porrigit, quem os Chriſti prægustavit. Bibe igitur tam præclarum

cali-

calicem ſitibundus, ut generoſos ac Filio DEI dignos imbibas ſpiritus, & bibendo ingemina cum S, Tereſſia: *Aut pati aut mori.* Quin potius, dic cum S. Magdalena de Pazzis: *Pati non mori:* Aut exclama cum Indiarum Apoſtolo Xaverio: *Amplius Domine, amplius cruciari.* Nempe pati, eſt, *Omne gaudium,* ut ait Iacobus Apoſtolus. Stare ad crucem Chriſti cum MARIA, eſt illud *unum Neceſſarium: Maria optimam partem elegit,* ut ajebat P. Vincentius Caraffa VII. Generalis Soc: IESU. *Pati amando & amare patiendo, eſt compendium perfectionis,* ut dicebat idem. *Ire ad cœlum patiendo, eſt ire per Portam* ut dicebat P. Balth: Alvarez Soc: IESU. *Dolores pro amore Chriſti toleranti, ſunt menſura itineris ſurſum, quam oportet eſſe contam & coagitatam,* ut dicebat P. Franciſcus Piccolomineus VIII. Generalis Societatis I E S U.

X.

Omnis ponderatio non est digna continentis animæ. Eccli. 26.

QUàm pretiosa est castitas, Virtus Angelica! *Hæc incorruptio nos mortales facit proximos* non modo Angelis, sed ipsi *etiam* DEO. Hanc tanti fecit Christus, ut Matrem non nisi Virginem elegerit, ipse Virgo: & Ioannem Apostolum propter Virginitatem, in suo pectore tanquam gemmam pretiosam reposuerit, eumque moriens loco sui in terris, Filium MARIÆ reliquerit. Hanc ita amavit Virgo Mater, prima huius virtutis in terris fundatrix, ut Angelo Maternitatem DEI offerenti palàm testata sit: *Quomodo fiet istud quoniam Virum non cognosco?* Præmium porro Virginitatis quàm sublime supra communem sionem. Id est in sublimi glo-

gloria perennare, sequi agnum quocũque ierit, cantico ab aliis inimitabili, cor DEI, cor B. Virginis, totaque æternitate exhilarare, speciali laureola in cœlo ornari, Virginitatis stipendium est. Quanti igitur hanc virtutem æstimare, quantum pro eius integritate dimicare debes, si Christo, si eius Matri placare desideras, Athleta Marianæ? Linguam sibi præcidit, & cruentam in os Fœminæ impudicæ exspuit Martyr Nicetas, vt castitatem defenderet: tu saltem linguam cohibe, ne quæ toties Sanguine Christi in sacra communione cõsecratur, verbo aliquo impuro polluatur. Nobiles Christiana Amazones, aliæ oculos sibi eruerunt, aliæ seipsas præcipitarunt è montibus, ne Virginitatem læderent: tu saltem oculos auerte, ne videant uanitatem. Benedictus pro conseruanda castitate se nudum in vepribus cru-

cruentavit: Franciſcus in nivibus volutatus eſt: Xaverius ad ſanguinis è naribus profluvium, uni ſomnio impuro reſtitit. Tu nondum duriùs carnem rebellem tractaſti, *nondum ad ſanguinem reſtitiſti*. Ergo nunc ſtatue, omni diligentia, theſaurum tàm pretioſum ſeruare, quem ſi ſemel amiſeris, nuquam tota æternitate recuperabis.

XI.

Quàm ſordet mihi terra, dum cælum aſpicio.

VOx erat S. P. Noſtri IGNATII ad Cælum aſpirantis Et quid ni ſordeat terra, tot plena peccatorum fetoribus? Quid ni ſordeát? quæ ſtabulum eſt pecorum? Patria noſtra eſt cœlum. Ibi Patrem DEUM habemus: *ibi nos magnus charorum numerus expectat*. Bona terrena, quibus hic paſci.

scimur, siliquæ sunt porcorum, quæ appetitum nostrum infiniti boni capacem non explent, sed contaminant. Ad majora, ad altiora bona creati sumus. Ergo ad illa properemus: *Ad Cælum, ad Cælum. Ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia, quia pura & æterna.* Amemus vitam, sed amemus æternam: Quæramus divitias, sed semper mansuras: optemus voluptates, sed sine felle, sine absinthio perennes: Ambiamus honores, sed apud DEUM, nunquam perituros. O nos vesanos, si stabulum amamus præ palatio, exilium præ patria, lutum præ auro. *Quanta phrenesis est cogitare parum de magno, & cogitare multum de parvo, brevi tempori curam longissimam, & longissimæ æternitati brevem curam impendere!* Quanta insania! *nolle perdere parum ut multum lucreris, nolle dare mortem pro vita, terram pro Cælo,*

tempus pro æternitate; nihil pro bonorum omnium aggregatione.

XII.

DEVS mihi sufficit solus.

QUid appeto? Quid appetendo quæro, & satiari in appetendo nequeo? Bonum est quod appeto, bonum quæro, sed nullum bonum creatum, quo satier invenio. Vbi es ô bonum meum sufficiens? quæro te intra divitias sæculi, sed non invenio: quid enim sunt illæ, nisi meræ deliria, figura transiens & somnium? quo *cum dormierint viri divitiarum, nihil invenient in manibus suis.* Imò spinæ sunt, quæ sua solicitudine pungunt animam & cruentant. At neque inter carnis delicias bonum sufficiens reperio: quantum enim *gaudium peccatoris! ad instar puncti est*, gutta mellis in Oceano fellis & absinthii. Quid fru-

stra & inter mundi honores, & inter fauores mortalium exquiro bonum? quantæ indigentiæ latent sub larua honoris? quantæ fallaciæ fauores Principum? Valete bona non bona, boni indiga, non sine malo bona, quia defectuosa & defectibilia. Solus bonum meum est, qui fons omnium bonorum est indefectibilis, & origo. DEus *meus & omnia; Nimium auarus est, cui* DEus *non sufficit.* Quòd enim bonum est, quod in DEO cum infinito excessu non contineatur? aut quod bonum est, cùm quo DEus melior sit, quàm sine illo, qui infinitum bonum est? igitur si amore careo & laude apud homines, sufficit mihi DEo placere. sufficit laudem apud DEum habere. Si careo divitijs; nimis diues sum, cùm ius ad DEUM possidendum habeo. *Quidquid mihi dare vult Dominus meus præter seipsum, dulce mihi non est,*

aufer

auferat totum, & se mihi det. Ipse solus mihi sufficit, DEUS meus & Omnia.

CAPVT II.

Remedia

Ad fugienda & extirpanda vitia.

Iactis breviter, in virtutis Palæstra, sanctioris vitæ fundamentis, armandus est Athleta MARIANUS remedijs vitiorum, tum generalibus, tum particularibus, quibus instructus prælia Domini, contra hostes animæ feliciter gerat.

Remedia

Contra quodvis peccatum.

I. Remedium est Oratio, ad quam subitò recurrendum est insurgente aliqua tentatione, antequam cor occupet, invocando opem DEI, B. Virginis, & Sancti Patroni, qui in opposi

ta virtute floruit. Huiusmodi Orationes sunt: *Deus in adiutorium meum intende. Domine salvum me fac pereo. Domine vim patior responde pro me. Maria sis mihi propitia. Maria opitulare. Mater misericordiæ monstra te esse Matrem.*

2. Remedium est. Habere frequenter memoriam præsentiæ Dei, & Angeli Custodis, atque occurrente praua suggestione, se ipsum arguere dicendo *Egone in oculis Dei Iudicis omnia videntis, & Angeli mei custodis, hæc cogitabo? hæc faciam? O Domine malo mori quam fœdari.*

3. Remedium est. Premente aliqua tentatione recordari Christi patientis, eiusque amore se ipsum vincere dicendo *Amor meus crucifixus est; & ego voluptati operam dabo! Ah non licet sub spinoso capite membrum esse delicatum. O bone Iesu intra vulnera tua abscon-*

scondeme. Ita suadet Apostolus, ut cogitationes Christi passi armemur, 1. Petri 4.

4. Remedium est. Tempore tentationis devotè aspicere imaginem B. Virginis, vel eam sibi in memoriam reuocare, atq; eius amore protestari, se nolle assentiri tentationi. *Propter te, amore tui, o pretiosissima Parens, Domina mea, non cogitabo non dicam non faciā.*

5 Remedium est. Meditatio nouissimorum, nempe Mortis, Iudicij extremi, Inferni, iuxta illud, *Memorare novissima tua, & in æternum non peccabis.* Eccl: 7.

6. Remedium est. Fuga otij, quod est pulvinar diaboli, & origo omnium vitiorum.

7. Remedium est. Fuga sociorum, locorum aliarumq; occasionum peccati. Nam *qui amat periculum, in illo peribit.* Ecclesiastici 3.

8. Remedium est. Vſus frequens Sacramenti Pœnitentiæ & Euchariſtiæ Ex hoc enim divino epulo robur ſumitur ad vincendum hoſtem animæ, Et de hoc Sacramento dicit Pſalmꝰs: *Paraſti in conſpectu meo menſam aduerſus eos, qui tribulant me*, Pſal. 22.

9. Remedium eſt. Dum áliqua tentatio infeſtat, elicere actum amoris Dei ſuper omnia; talis enim Actus ſtare non poteſt cum peccato, ac proinde illud impedit.

10. Remedium eſt. Examen particulare inſtituere: ita vt manè propoſito facto vitandi tale vel tale peccatum, circa meridiem & veſperi te reflectâs, quoties in hoc peccatū m lapſus ſis, moxq; pœnitentiam ipſe tibi imponas, & propoſitum renoues eamdiu in eo perſiſtendo, quamdiu vitium non extirpaueris.

Hæc ſunt remdia generalia contra peccata: Veniamus ad ſpecialia. Re-

Remedia

Contra tentationes fidei oppositas

1. Caue ne vnquam cum talibus cogitationibus disputes, ne fallacijs dæmonis in re fidei tam obscura, capiare: sed potius captiuando intellectũ in obsequium DEI, illico dices: *Credo omnia, quæ credit Ecclesia Catholica Credo Domine adiuva incredulitatem meam.*

2. Reuoca tibi in mentem illa suauissima vincula, quæ in fide Catholica tenebant Augustinum, ita de se loquentem, lib. contra epist. fundam. *Tenet me in hac fide consensus populorũ atq; gentium, tenet authoritas miraculis inchoata, spe nutrita, charitate aucta, vetustate firmata, Tenet ab ipsa sede Petri Apostoli, usq; ad præsentem Episcopatum successio.* Addi potest: Tenet me in hac fide tanta doctorum Sapientia, tanta tot Religiosorum sanctitas, tanta tot-

tot milionum hominum pro hac fide tolerata Martyria. Quæ omnia motiua credibilitatis in nulla secta reperiuntur, nisi in sola Romana Ecclesia, vt vel inde certissimũ signum sit, DEUM in ea sola, & per eã loqui.

3. Frequẽta ritus Ecclesiæ præsertim usum Sanctissimi Sacramenti, ut sic tibi gustanti quam suauis sit Dominus, sapiãt ea, quæ ipse in Ecclesia reuelauit.

4. Vitandæ lectiones librorum vetitorum, conciones item & familiaritates Hereticorum, vt monet Apostolus; *ad Titum.* 3.

Remedia

Contra consuetudinem iurandi.

1. Considera, quantus sit DEI contemptus cum nomen eius sanctum & terribile assumitur ad confirmandum dictum falsum; hoc enim nihil aliud

est, quàm DEUM qui est summa veritas, facere testem mendacij, adeoque facere DEUM mendacem, quæ est ingens DEI contumelia.

2. Cõsidera, cõsuetudine iurandi amitti auctoritatem in dicendo: nam frequenter & facile iuranti minus creditur, etiamsi serio iuret, vt docet *S. Chrysostomus ad popul. Antioch.*

3. Loco consuetæ formulæ iurandi asuesce alteri modo testandi, qui non contineat iuramẽtũ, dicendo v. g. ita pro certo affirmo, &c.

4. *S. Chrysostomus hom. 5. ad poppulo* ad deponendam hanc consuetudinem suadet vt qui est ei obnoxius, ipse sibi pœnam imponat, quoties in hoc peccatum labitur, v. g. vt impransus cubet; vt toties det Eleemosinam, &c.

Contra superbiã & vanam gloriã.

1. Frequenter sibi imperfectiones & peccata ob oculos ponere, ob quæ digni sumus omni contemptu,

2. Proponere sibi ante oculos perfectiones Sanctorum, & cum illis se ipsum comparando, confundi.

3. Meditari de humilitate Christi conculcati, consputi, latroni postpositi, atq; nobis dicentis: *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.*

4. De se suisq; factis nihil ad laudem vel vituperium dicere, & oblatã laudem statim DEO offerre.

5. Libenter occupari in functionibus abiectioribus, & cum humilibus conuersari.

6. Laudẽ & honorem apud solum DEUM quærere, apud quem solum est laus vera, æterna, inamissibilis imò est infinita, cum sit ipse DEUS, iuxta illud Regij Vatis: *Apud te laus mea Deus.* Et *Laus mea tu es.*

7. Sæpe cogitare, quod superbus sit contemptibilis hominibus, & DEO odibilis; qui superbis resistit, eosq; punit.

nit infamiâ & peccatis turpibus, vt sibi uilescant,

Contra Iram & impatientiam.

1. Cum te irà commoueri sentis, ab omni verbo abstine, aliò te conferendo, ne aliquod verbum contra rationem excidat.

2. Aspice Christum Crucifixum, ideam omnis patientiæ & mansuetudinis, qui vt dicitur 1. Pet. 2. *Cum pateretur non comminabatur*; atq; intra eius vulnera tuas molestias depone, vt ibi dulcescant amore sui Redemptoris.

3. In omni tua aduersitate, oculos mentis conuerte ad Dei voluntatem sapientissimam, iustissimam, beneuolentissimam, à quo omnia adversa ad nos veniunt, dicendo. *Ita Pater, quia sic placitum est ante te.*

4. Vide tuos defectus maiores, quos in te tolerat Deus, & alij. &

quia

quibus longe maiorem pœnam mereris, ac proinde in satisfactionem pro ipsis, accepta aduersitatem.

5. Considera damna, quæ ex ira & impatientia proueniunt. Nam ira non minuit dolorem sed auget: & prætere a vulnus conſcientiæ infligit, priuatq; coronâ. Deinde hominem facit furentem beſtiam. deniq; præſcribit modum, quo Deus agere debeat cum iracundo orante. *Dimitte nobis ſicut & nos dimittimus.*

Contra tentationes impuras

1. Fugiendæ occaſiones, conuerſationes, amicitiæ nociuæ, otium.

2. Cuſtodiendi diligenter ſenſus, præſertim oculi, aures, lingua, manus, ſunt enim feneſtræ, per quas mors intrat.

3. Subtrahendum fomentum libidinis, nimius cibus & potus.

4. Adhibenda mortificatio corporis, ieiunia, flagellationes, vigiliæ. 5.

5. Vtendum frequenti Communione, vt purissimo corpore Christi corpora nostra sanctificentur.

6. Iuuat plurimum deuotio ad Matrem purissimam, à qua virtus continentiæ sæpe petenda est, & coram eâdem manè & vesperi protestatio faciẽda quod quidquid contra Angelicam puritatem acciderit, id præter & contra nostram voluntatem futurum sit, idq; amore ipsius,

7. Occurrente tentatione mentem illicò aliò auertere, vel conferendo se ad aliquid seriò agendum, vel recurrendo ad Christum Crucifixum vel ad Angelum Custodem, vel ad Beat: Virginem, his verbis: *Virgo purissima per immaculatam conceptionem tuam, munda cor meum ab omni impuritate, In Nomine Patris & Filij & Spiritus S.*

Contra invidiam & odium

1. Honorem, laudem, cæteraq; bona

tia temporalia non magni facere, sed potius bona altioris ordinis æterna desiderare.

2. Eà frequenter considerare, quæ ad fraternum amorem excitare pos- sunt, qualia sunt, quod omnes simus Dei imagine insigniti, omnes Christi sanguine tincti, omnes ad eandem hæreditatem vocati, omnes eiusdem Diuinæ mensæ participes. &c.

3. Expendere damna inuidiæ, quæ inuidum tristitia inani consumit, omnibus grauem facit, diabolo similem reddit.

Contra gulam.

1. Remedium præscribit Spiritus S. Prou. 23. *Noli esse in conviuiis potatorum nec in commessationibus eorum.*

2. Expendere turpitudinem huius vitij, quod hominem belluam facit, imo deteriorem belluis, quæ naturam vltra satietatem non grauant.

3. Con-

3. Considerare incommoda, quæ ex hoc vitio proueniunt, qualia sunt paupertas, multæ infirmitates, acceleratio mortis, rixæ, homicidia, luxuria & alia.

4. Pœnam sibi statuere pro hoc defectu commisso, die aliquo victitandi pane & aqua, cibumq; qui sumendus fuisset pauperibus erogandi.

Contra tepiditatem

1. Cōsiderare morem Dei erga nos, & tot beneficia, quibus nos obstringit continuò ad hoc, vt ei feruenter seruiamus.

2. Cōsiderare immensum gloriæ pondus, quod tam facile per opera feruētia promereri possumus, & quod promerendi post mortem tempus non erit amplius.

3. Cōsiderare exempla tot Sanctorum, tum in hac vita, tum in cælo, Eum feruenter laudantium:

4. Considerare finem creationis nostræ, qui non est alius, nisi laudare Deum eiq; seruire.

5 Considerare malitiam tepiditatis, quæ ipsa bona opera reddit mala, & nauseam tantam Deo mouet, vt dicat in Apoc. *Vtinam calidus, vel frigidus esses, sed quia tepidus es, incipiam te euomere ex ore.*

CAPVT III.

Praxis Exercitij Matutini

Adoratio Fides, Spes, Charitas

Summa ac infinita maiestas, Pater, Fili & Spiritus S. Ego vilissima creatura tua, in centrum nihili mei prostratus, Te Deum verum, unum in natura, trinum in Personis, supplex adoro, laudo & glorifico cultu latriæ, affectu omnium Sanctorum. In te & tibi omnibus quæcunq; reuelasti, firmissimè credo, propter tuam veraci-

tatum

tatem infallibilem. In te spem omnẽ meam de omnibus bonis meis tam temporalibus quàm æternis repono, propterea quia Tu is vis & potes ea cõferre Te æstimo & amplector super omnes diuitias, honores voluptates, & super omnia bona creata propter te & infinitam dignitatem & bonitatem tuã. Atq; in his affectibus õibus hodie & quotidie viuere, operari, pati ac tandem mori volo.

Gratiarum Actio.

BEnedicta sit in æternũ amabilissima tua Deus, bonitas infinita, quæ me ex nihilo creasti, ex peccati seruitute redemisti, ad fidem veram vocasti, tot gratijs in gratum hactenus ornasti præuenisti, adiuvasti, à tot malis animæ & corporis etiam hac nocte præseruasti. Pro istis ac omnibus alijs beneficijs quibus non solum me, sed omnes & singulas creaturas nu-

cu q; cumulasti; cōfiteantur tibi Domine omnia opera tua. & Sancti tui benedicant tibi.

Intentio.

ECce Domine, hodie, & per totam vitam meam & æternitatem, me tibi ex integro in holocaustum trado ac offero, corpus & animam meam, memoriam intellectum, uoluntatem, sensus ac omnes potentias, omnia facta, dicta, cogitata, omnes aduersitates meas, omnes motus, cordis ac respirationes, omnes Syllabas & literas legendas, scribendas, audiendas Omnia ista vnita meritis vitæ & Passionis Domini nostrri Iesu Christi, sanguine eius aspersa, in corde deposita manibus benedicta, dono, offero, cōsecro diuinæ Maiestati tuæ.

I *Ex amore tui, ad gustum tibi dandum, & ad maiorem gloriam tuam.*

II. *In protestatione supremi tui dominij & nostræ subiectionis.* III. In

III In gratiarum actionem pro beneficijs omnibus præsertim N.

IV In satisfactionem pro omnibus peccatis præsertim N.

V. Ad exhilarandum cor B. Virginis, & SS. præsertim N.

VI Ad præparandum cor meum in ordine ad communionem.

VII. Ad confundendos dæmones hostes animæ meæ.

VIII. Ad impetrandam mihi virtutē & gratiam N.

Protestatio:

PRotestor verò coram te Domine Deus meus, & Curia tua cœlesti universa, quòd hodie & tota uita mea, volo viuere vt decet mancipium Iesu & MARIÆ. Protestor quòd mori millies malo, quàm peccato præsertim N. te offendere. Protestor quòd quid quid hodie acciderit, quod tibi Deo meo displicet, id contra meam voluntatem erit. Pro-

P[illegible]teftor den'q; quod toties te hodie amare & laudare volo, quoties respirabo quot sunt momenta in tempore quot literas scribam, &c.

Pet tio auxilij.

A Tua bonitate per Iesu Christi sanguinem suppliciter peto benedictionem Da mihi gratiam hodie efficacem, ad vincendas suggestiones inimici, ad vitanda omnia peccata, praesertim N, ad promerendam veniam, gratiam & gloriam æternam. Amen.

Ter *Pater & ave* Et renovetur Formula Congregationis: *Sancta* MARIA *Mater* DEI *&c.*

CAPVT IV.

Examen vespertinum

Gratiarum actio

BEnedicta sis in æternum, ab omnibus, in omnibus, & super omnia, Sancta & individua Trinitas, Pater,

Fili-

Filij & Spiritus sancte pro omnibus & singulis beneficijs, quæ mihi omnibusq; creaturis sive in Cælo, sive in terra, sive etiam in inferno h die & toto vitæ meæ tempore contulisti. Benedico, laudo, & glorifico te, pro beneficio creationis, & conservationis mei ac omnium creaturarum, pro cooperatione ad omnes actus meos, pro incarnatione, vita passione & morte Domini nostri IESU Christi, pro doctrina eius, meritis exemplis, Sacramentis, pro gratijs omnibus habitualibus & actualibus, in me ac omnes creaturas rationales tam liberaliter effusis, ac demum pro externa protectione, ac præservatione à pluribus malis animæ & corporis. Benedictio & claritas & gratiarum actio, honor & gloria tibi Deo nostro in æternum.

Petitio Luminis.

AT quàm ingratus ego hodie bene-

ficijs vixi! illumina quæso Domine oculos mentis meæ, ne obdormiam in morte. Emitte lucem tuam & veritatem tuam, vt cognoscam ac defleam peccata mea, quibus te hodie offendi.

Discussio conscientiæ.

HIc revoca tibi in mentem defectus actionum tuarum, reflectendo te supra singulas eo ordine, quo per diem factæ sunt, & observando quid mali in qualibet actione dici cogitasti, dixisti, fecisti, quid etiam boni omisisti, quod facere potuisti, Item considera causas defectuum & remedia.

Dolor.

O Ptimum, summum & infinitum bonum Deus meus, ex amore quo te amplector & æstimo super omnes creaturas, detestor omnia & singula peccata mea, super omnia alia mala, etiam supra ipsam mortem, & doleo quia Te aliquando peccatis meis offen-

fendi. Doleo autem pure propter te tuamq; bonitatem infinitam, omni amore dignissimam quam infelix offendi & cui materiam displicentiæ dedi. O utinam nunquam peccassem, utinam tibi perfectius servivissem.

Propositum.

ECce nunc Domine cum tua gratia firmissime statuo ac propono emendationem. Volo deinceps perfectius tibi servire, volo occasiones peccandi præsertim N. devitare. Malo mori & omnia adversa pati, quàm te DEUM meum peccato unquam offendere. Confirma hoc DEUS per gratiam, quod operatus es in me. Adiutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me DEUS salutaris meus. Ter *Pater* & *Ave*, & Psalmus *De profundis*, pro defunctis sodalibus.

CAPVT V.

Obseruanda circa quamcunq; actionem, vt perfectè fiat.

1.

ANte quamcunq; actionem præsertim longiorem, V. G. ante studia, invoca breviter opem divinam, dicendo: *Deus in adiutorium meum intende*, vel *Adiuva me Domine Deus meus*.

2. Renoua intentionem dicendo: *in gloriam tuam Deus & vitam æternam. Propter te Domine*. Renoue intentionem.

3. In decursu actionis recordare interdum Dei in te, circa te, ac in ipso actionis tuæ obiecto, præsentis atque spectantis, ac tecum & cum tuo obiecto concurrentis. Vnde dices: *Adoro te Domine, hic præsentem me videntem, mecum concurrentem me cum hoc obiecto pascentem, illuminantem, calefacientem, &c.*

4.

4. Intuere Christum Dominum, B Virginem, vel S. Patronum, qui perfectione similem actionem illi exequebantur. illos proinde imitando in vnione actionis ipsorum operare. E. G. In comedendo, recordare Christi in nuptijs, in cœna vltima. Decumbens in lecto, recordare Christi in præsepio, in Cruce, in sepulchro quiescentis. Vestiendo te, Christi ligati, vestibus ignominiosis induti. Lavando faciem, Christi in sanguine suo demersi. Ambulando Christi per plateas ad iudices tracti Palæstinam obeuntis. Studendo, Christi docentis, &c.

5. Forma tibi aliquod documentum spirituale ex actione tua eiusq; obiecto, cum aliquo affectu proportionato. E. G. Lavas faciem; cogita quod sangvis Christi emundat nos ab omni peccato, vtinam te emundet! Induis te, cogita exuendum veterem homi-

nem, & induendum D. Iesum, hoc q; pere à Deo. Comedis; cogita siliquas esse istas porcorum, melioribus in Patria Sanctos abundare panibus, illuc pro inde feratur desiderium. Decumbis, cogita fore vt sub te sternatur tinea; & operimentum tuum sint vermes.

6. Mortifica te in omni actione, v. g. incommodius sedendo, non carpendo fructum aut florem in horto, subtrahendo gustui ad mensam bolum aliquem, B. Virginis gustui transmittendum.

7. Post actionem, age Deo gratias pro cooperatione, pro tuis defectibus dole, & quidquid boni actum est, offer Deo.

CAPVT VI.

Orationes eiaculatoriæ per diem vsurpandæ

Etiat.

In-

IN fide vivo Filij Dei, qui dilexit me, tradidit semet ipsum pro me.

Credo Domine, adiuva incredulitatem meam.

Spei.

DEus meus misericordia mea. *Ps.* 58.

In te Domine spero, non confundar in æternum. *Psal.* 30.

Dominus firmamentum meum, & refugium meum & liberator meus. *Psal:* 17

Dominus mihi adiutor, & ego despiciam inimicos meos. *Psal.* 117.

Spes mea ab vberibus matris meæ, Deus meus es tu. *Psal.* 21.

Charitatis.

DEus meus & omnia.

Quid volo præter te, Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum.

Sero te amavi pulchritudo infinita, sero te amaui. Væ tempori, quo non amaui te. *S. August.*

O summum bonum meum, quando te perfecte amabo?

O quam suauis est Domine Spiritus tuus.

Dulcis & rectus Dominus.

Diligam te Domine virtus mea firmamentum meum & liberator meus. *Psal.* 17.

Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo Iesu meo *Abac* 3.

Contritionis.

PEccavi Domine miserere mei.

Pater peccavi in Cœlum & coram te, non sum dignus vocari filius tuus.

Amplius laua me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me. *Psal.* 50.

Malo mori quam fœdari.

Desiderij ad gloriam Cælestem.

O Quam sordet terra, dum Cœlum aspicio *S. Ignat.*

Sati

Satiabor cum apparuerit gloria tua Domine. Psal. 16.

Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum, concupiscit & deficit anima mea in atria Domini Psal. 83.

Quando veniam & apparebo ante faciem Dei? Psal. 41.

Adimplebis me Domine lætitia cum vultu tuo, delectationes in dextera tua vsq; in finem. Psal. 15.

Te exquirit facies mea, faciem tuam Domine requiram. Psal. 26.

Vnam petij à Domino, hanc requiram, vt inhabitem in domo domini omnibus diebus vitæ meæ.

Gratiarum actionis & laudis.

BEnedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini sancto eius. Psal. 102.

Misericordias Domini in æternum cantabo Psal. 88.

Exaltabo te Deus meus Rex, &

benedicam nomini tuo in sæcula. *Psal. 144.*

Benedictio, & claritas, & gratiarum actio, honor Deo nostro, in sæcula sæculorum. *Apoc. 7.*

Sedenti in throno Deo & Agno honor & gloria.

Vivat IESUS meus & exaltetur DEus salutis meæ.

Benedictus Deus & Pater Domini nostri IESU Christi, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. *2. Cor. 1.*

O SS. Patroni mei magnificate Dominum mecum, & exaltemus nomen eius in idipsum.

Magnus Dominus, & magnitudinis eius non est finis *Psal. 144.*

Oblationis.

DOmine, quid me vis facere?

O Domine, ego servus tuus & filius ancillæ tuæ. *Psal. 115.*

Tu-

Tuus sum ego Domine, salvum me fac. *Psalm. 118.*

Paratum cor meum Deus, paratum cor meum. *Psal. 107.*

In tentatione vel aliquo periculo.

DOmine vim patior, responde pro me. *Isaiæ 38.*

Domine salva nos, perimus *Matth 14.*

Pater salvifica me ex hac hora. *Ioã 12.*

Esto mihi in Deum protectorem & in locum refugij, vt salvum me facias. *Psal 30*

Exurge Domine, salvum me fac Deus meus. *Psal. 3.*

Sub vmbra alarum tuarum protege me. *Psalm. 16.*

Adiutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me Deus salutaris meus.

Cor mundum crea in me Deus, & Spiritum rectum innoua in visceribus meis. *Psalm 50.*

In afflictione.

ITa Pater, quia sic placitum fuit ante te.

Deo subiecta esto anima mea, quoniam ab ipso patientia mea. *Psal* 61.

Benedicam Dominum in omni tempore semper laus eius in ore meo.

Sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum. *Iob.* 1.

In ditione tua Domine omnia sunt posita, & non est qui possit resistere voluntati tuæ *Esther.* 13.

Domine, hic vre, hic seca, vt in æternum parcas. *Augustinus.*

Deus meus & omnia. Nunquid tu mihi non sufficis, vt aliquo extra te bono priuari doleam? *Lessius.*

Nolo Domine sine vulnere, dum te video vulneratum. *S. Bernardus.*

Domine auge dolorem, sed auge patientiam. *Pius V.*

Plura Domine & maiora mala merui, tu pro me quoq; graviora passus es. IESU mi Crucifixe, serva mihi aliquem angulum in cruce tua: Ecce me ad patiendum pro te, amplius & amplius, etiam per æternitatem, si ita vis. *P. Franc. Piccolomini S. I. Generalis VIII.*

In prospero successu.

NOn nobis Domine, sed nomini tuo da gloriam. *Psal. 113.*

Magnificat anima mea Dominum, & exultavit Spiritus meus in Deo salutari meo. *Luca 1.*

Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me. *Psal. 117.*

Domine quid est homo, quod magnificas eum, aut quid appon s erga eum cor tuum? *Huc spectant affectus gratiarum actionis supra positi.*

Dum Comedis.

SAtiabor cum apparuerit gloria tua Domine. *Psal. 16.*

Replebimur in bonis domus tuæ, *Psal*, 64.

Dominus meus IESUS in Cruce sitit, & ego comedam & bibam?

Quàm magna multitudo dulcedinis tuæ Domine, quam abscondisti timentibus te!

Quanti mercenarij abundant in domo Patris mei panibus, & ego hic fame pereo! surgam & ibo ad Patrem meum. *Lucæ* 15.

Cum decumbis,

QVando requiescam in illa pulchritudine pacis, in requie opulenta?

In pace in idipsum dormiam & requiescam, quoniam tu Domine singulariter in spe constituisti me. *Psal*. 4.

Indica mihi, quem diligit anima mea, vbi cubes in illo meridie æterno *Cantic*. 1.

Dum ambulas.

DIrige Domine Deus meus in conspectu tuo viam meam. *Ps*. 1.

Vias tuas Domine demonstra mihi, & semitas tuas edoce me. *Psal. 24.*

Erravi sicut ovis quae periit, quaere servum tuum Domine. *Psal. 118.*

Surgam & circuibo civitatem, quaeram quem diligit anima mea. *in Cant.*

Trahe me Domine post te, curram in odorem unguentorum tuorum *in Cant.*

Quando veniam & apparebo ante faciem Dei? *Psal. 41.*

Cum aliquod obiectum sensu percipis.

DElectasti me Domine in factura tua, & in operibus manuum tuarum exultabo.

Benedicite Domino omnia opera eius in omni loco dominationis eius.

O quàm suavior, quàm dulcior, quàm pulchrior es, Deus meus, numquid enim tibi plus non reservasti.

CAPVT VII.

Praxis visitandi Sanctissimum Sacramentum.

I. PRAXIS.

Induere affectus Sanctorum adorantium Christum.

DOmine IESU Christe Deus & homo, in hoc SS. Sacramẽto præsens ego pulvis tuus & cinis, adoro te illo affectu quo te in cunis adorarunt Pastores & Magi. Adoro te illo affectu, quo te adorabat viventem hic in terris, & nunc in Cœlo adorat pretiosissima Parens tua. Adoro te illo affectu, quo te adoravit Centurio & omnes viatores devote communicantes, quicunq; tibi placuerunt. Adoro te deniq; illis affectibus laudis & adorationis, quibus te adorarunt, adorant, & tota æternitate adorabunt omnes Beati cælites. Horum voce & affectu tibi Deo meo hic præsenti canto: Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabbaoth. Dignus es Domine accipere honorem & gloriam & benedictionem,

Tibi

Tibi hic vere præsenti Deo & Agno sit honor & gloria ab omnibus, in omnibus super omnia. O si omnium electorum tuorum corda amore tui inflammatissima, si ora in laudem tuam eloquentissima, nunc haberem, omnibus illorum cordibus te amarem, omnibus illorum vocibus te laudarem. Sed quia id præstare non possum, ecce nunc illorum omnes laudis, adorationis, amoris, affectus erga te sive elicitos, sive per totam æternitatem eliciendos approbo, & tibi nunc præsento, ac offero in supplementum meæ tepiditatis. Vos verò omnes Sancti Angeli, vos Sancti Patroni mei, præsertim Tu B. Aloysi, adiuvate meam impotentiam. Magnificate mecum & pro me istum Dominum meum hîc præsentem, & exaltemus nomen eius nunc & in æternum. Amen.

II. PRAXIS

Adorare omnia Christi constitutiva.

ADoro te, ô Sapientia Divina, in hoc SS. Sacramento præsens, quæ omnia possibilia & existentia vides, ipsumque Deum comprehendis, & quæ hoc mirabile Sacramentum invenisti. Adoro te hic præsentem, Omnipotentia Divina, apud quam non est impossibile omne verbum, quæ omnia in omnibus operaris, & quæ in hoc Sacramento tot stupenda miracula efficis. Adoro te hic præsentem, ô immensa Bonitas & Liberalitas Divina, quæ te in hoc Sacramento hominibus tam liberaliter communicas, Adoro te immensitas Divina quæ cum Cœlum & terram impleas, hic tamen in exigua hostia tota lates. Adoro etiam te, ô pretiosissima Anima Salvatoris mei in hoc Sacramento verè ac realiter præsens, cum omnibus poten-

tijs,

eijs, habitibus, & actibus tuis. Benedictus sit tuus Intellectus hic præsens, scientia infusa rerum omnium, ac visione Dei clarissimi illustratus. Benedicta sit Memoria tua hic præsens, quæ omnium hominum, ac mei etiam indignissimi nunquam obliviscitur. Benedicta sit Voluntas tua, tot habitibus virtutum supernaturalium ornata. Benedictæ sint omnes Potentiæ tuæ vitales, quæ suis actibus veniam, gratiam & gloriam nobis promeruerunt. Adoro præterea te, & complector toto cordis mei affectu sanctissimum corpus Domini nostri IESU Christi, hic realiter præsens, ex purissimo sanguine Virginis Matris, opera Spiritus Sancti formatum, pro salute mea olim crucifixum nunc verò dotibus gloriosis ornatum. Amplector Pedes tuos cum Magdalena, pro me in Cruce transfixos. Amplector Ma-

nus

nus vulneratas, in quibus omnia bona nostra Pater posuit, Amplector Caput spinis coronatum. Amplector Cor ad me summa charitate conversum. Amplector omnia singula Vulnera tua, omnes guttas Sanguinis, pretium redemptionis nostræ. O Domine da vt te sub his speciebus Eucharisticis latentem, digne adorem & laudem, olim verò revelata facie videam in Cœlo, Amen.

III. PRAXIS.

Salutare Christum in suis officiis.

AVe Domine IEsu Christe, in hoc Sacramento Deus absconditе & Saluator, Tu es Rex meus & Dominus meus, ego servus ille tuus debitor, procido coram te, agnosco plurima debita mea, quæ peccando contraxi, patientiam habe in me, & dimitte vniversa delicta mea.

AVe Pater Misericordissime. En ego

ego ad te venio prodigus filius. dissipavi substantiam tuam, recessi à te in regionem longinquam dissimilitudinis, peccavi in cœlum & coram te amplectere me ad te redeuntem, qui filium prodigum recepisti.

AVe Magister Sapientissime En ego coram te negligens discipulus, doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es.

AVe Pastor Vigilantissime. En ego coram te ovis errabunda. Erravi sicut ouis, quæ periit. quære servum tuum.

AVe Medice providentissime, quem Spiritus Domini misit vt mederetis contritis corde. Agnosco infirmitates meas, præsertim N. sana Domine animam meam quia peccavi tibi.

AVe Dux peregrinationis nostræ. En ego Viator à Patria aberrans, deduc me in semitam mandatorum tuorum:

deduc

deduc me per vias rectas, & ostende mihi Regnum Dei.

AVe omnium donorum & gratiarũ Dispensator: Ecce sto ante te pauper, nudus, miser & miserabilis; omnia tibi dedit Pater in manus. Diues es in omnes, qui inuocant nomen tuum: das omnibus affluenter; da mihi Domine virtutem N. da vsum salutarem huius SS. Sacramenti & tandem perseverantiam finalem in gratia tua.

CAPVT VIII.

Modus Audiendi Sacrum

DUm prodit ad altare Sacerdos imaginare Filium Dei de arcano Patris sinu, carne nostra amictum prodire ad Sacrificium pro salute nostra Deo Patri offerendum simul etiam vide pondus peccatorum nostrorum eiusdem humeris impositum, quod incli-

clinatio Sacerdotis sub *Confiteor* significat, vbi confessione spirituali peccatorum Deo facta, petes contritus indulgentiam & absolutionem.

In Gloria in excelsis,

RECordare Nativitatis Christi, eumque natum, ac SSS. Trinitatem pro nativitate Verbi incarnati cum Angelis lauda, glorifica verbis & affectu huius hymni.

In Collectis.

REcole vitam Christi priuatam, in qua toties ipse pro nobis oravit, & in vnione harum orationum offer Deo orationes Sacerdotis.

In Epistola & Evangelio.

EXpende quomodo Christus obeundo Palæstinam prædicaverit Evangelij doctrinam, pro qua age gratias, vtq; eam exequaris, gratiam pete.

In

In Offertorio.

REpræsentatur vltima Cœna, in qua Christus se ipsum sub specie panis & vini obtulit, & hoc Sacramentum instituit: pro quo age gratias.

Deinde vsq; ad Consecrationem.

BReviter percurre Passionem Christi Domini, nempe comprehensionem, Flagellationem, Coronationem, Contumelias eundemq; Regem dolorum, ad compensandas ipsi contumelias, cum Sanctis Angelis lauda in Præfatione, cantando ipsi Sanctus &c. Simul etiam pete vt Christum passum imiteris in patientia.

Elevatio Hostiæ & Calicis.

REpræsentat Crucifixionem Domini, quem cum passione & sanguine ipsius effuso, per manus Sacerdotis offeras Deo in protestationem supremi dominij, in gratiarum actio-

nem

nem pro omnibus beneficijs, in satis factionem pro omnibus peccatis, & ad impetranda varia dona Dei & gratias, tam tibi quàm viuis & defunctis, pro quibus singillatim oratis, sub *Memento*.

Fractio Hostiæ.

SIgnificabit tibi separationem animæ Christi à corpore, & descensum ad limbum, vbi pete felicem mortem.

Deinceps vsq; ad Communionem.

IMaginare Christum, de Cruce depositum in vlnis B. Virginis, cuius affectu amplecteris vulnera Saluatoris tui. Deinde per communionem spiritualem, semper ardens ipsius desiderium invitabis Christum, deponesq; in cor tuum, ceu in sepulchrum, eo tempore, quo Sacerdos communicat; petendo à Christo, vt inte per gratiam suam semper maneat.

Orationes post Communionem.

DEnotāt Christi apparitiones post resurrectionem: vbi petes gratiam resurgendi â peccatis, & felicem resurrectionem post mortem tuam.

Dum Sacerdos benedicit.

REcordare Christi in Cœlum ascendentis dum eleuatis manibus benedicebat Apostolis. Pete & supplex recipe ab eodem benedictionem.

CAPVT IX.

Praxis recitandi Coronam B. Virginis.

Oratio præuia.

PAter æterne, da mihi gratiam laudandi Filium tuum. Fili Dei vnigenite, da mihi gratiam laudandi Matrē tuam. Spiritus Sancte Deus, da mihi gratiam laudandi Sponsam tuam. Tu quoq; ô dignissima Virgo & Mater Dei, digna-

dignare me laudare te. Ego hanc Coronam tibi offero per manus Angeli Gabrielis, corde ac ore ipſius, ac totius militantis & triumphantis Eccleſiæ, ad guſtum Tuum, & gloriam accidentalem; in gratiarum actionem pro omnibus beneficijs Tuis, ad compenſandas omnes negligentias meas, in cultu & amore Tui: pro N.N.N. &c.

PRIMA DECAS.

In honorem Conceptæ & Natæ B. Virginis.

Pater noſter, &c.

1 AVe *Maria* ab æterno, in primo genitam purarum creaturarum electa, *Gratia plena Dominus tecum, &c.*

2 Promiſſa & expectata in lege naturæ & ſcripta

3. Impetrata precibus ſterilium parentum.

4. Præſervata à peccato originali,

Ave MARIA — *Gratia plena.*

5. In instanti Conceptionis Tuæ reddita moraliter impeccabilis.
6. In instanti Tuæ Conceptionis libera à fomite concupiscentiæ,
7. In instanti Tuæ Conceptionis gratia & omnibus virtutibus super omnes alias creaturas ornata,
8. In instanti Conceptionis Tuæ scientijs infusis & vsu rationis perfecto prædita.
9. Nata ad orbis decus & solatiū.
10. *Ave Maria* insignita nomine MARIÆ die 14. à Tuo natali, *Gratia plena, &c.*

Ave MARIA *Gratia plena Dominus tecum &c.*

JESV Tibi sit Gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

DE-

DECAS SECVNDA.

In honorem pueritiæ & Maternitatis Marianæ.

Pater noster, &c.

1. Trimula in templo præsentata,
2. Trimula votum Virginitatis prima emittens
3. In templo contemplationi vacans, ad 14. annum ætatis,
4. Castissimo Iosepho desponsata,
5. Ab Angelo Gabriele salutata,
6. Filium Dei obumbrante Spiritu Sancto concipiens.
7. Elisabetham visitans & Ioannem sanctificans,
8. Ob angorem sponsi Iosephi solicita.
9. Spatio novem mensium Filiũ Dei in vtero portans.
10. Expectans horam virginei partûs.

AVE MARIA

Gratia plena Dominus tecum &c.

IESV Tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

DECAS TERTIA

In honorem partus Mariani.

Pater noster. &c.

Ave MARIA (left margin) — Gratia plena Dominus tecum, &c. (right margin)

1. *AVe Maria* Bethleam profecta, ibiq; locum non habens in diuersorio, *Gratia plena Dominus tecum, &c.*
2. In spelunca Deum hominem sine corruptione & dolore parturiens,
3. Natum ex te Deum hominem adorans, & amplectens.
4. Deum, hominem, panis inuoluens, & reclinans in præsepio,
5. Deum Infantem lactans vbere Cœlo pleno,
6. Natum Messiam Pastoribus exhibens,

Cire-

7. Circumciso Deo Filio condolens,
8. Nomen IEsu Filio imponens
9. Tribus Regibus Filium adorandum proponens.
10. In templo primogenitum tuum Deo offerens,

Ave MARIA ... Gratia plena &c.

IESV Tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater Gratiæ, &c,

DECAS QVARTA

In honorem Dei paræ servientis Christo usq; ad passionem ipsius.

Pater noster, &c.

1. AVe Maria Fugiens cum Filio in Ægyptum *Gratia plena, &c.*
2. Per septennium cum Filio in Ægyto exulans,
3. Deum hominem in civitate Nazareth educans.
4. Suavissimo contubernio Dei hominis, pluribus annis fruens,

Ave MARIA

5. In templo amissum duodennem Filium quærens,

6. Post triduum invento filio gaudens.

7. Deum hominem Tibi subditum habens;

8. Primum miraculum in Canæ nuptijs à filio impetrans,

9. Verba Filij concionantis in corde tuo conservans.

10. A Muliere, de turba vocem extollente publicè collaudata.

Gratia plena Dominus tecum &c.

IESV Tibi sit gloria, &c.

MARIA Mater gratiæ, &c.

DECAS QVINTA.

In honorem planctus DEIparæ.

Pater noster, &c.

1. AVe Maria, Filio ad mortem abeunti valedicens, *Gratia plena, &c.*

2. Compassi filio capto, flagellato, spinis coronato,
3 Occurrens filio crucē baiulāti,
4 Stans iuxta Crucem Filij Crucifixi,
5 Ioanni à Filio è cruce commendata.
6 Ioannem pro Filio acceptans
7 Cernens cum dolore filium morientem,
8 Cernens filio mortuo latus aperiri,
9. Depositum de Cruce filium sinu excipiens,
10 Filium mortuum sepulchro inferens.

Ave MARIA — Gratia plena Dominus tecum &c.

JESV Tibi sit Gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ &c.

DECAS SEXTA.

In honorem DEIparæ gaudiorum & gloriæ.

Pater noster, &c.

AVE MARIA

Gratia plena Dominus tecum, &c.

1. AVe Maria, Rediuiui filij prima conspectu & amplexu gaudens.

2. Filium in Cœlos ascendentem intuens.

3. Spiritu Sancto die Pentecostes cum Apostolis repleta.

4. Cum fidelibus in fractione panis Eucharistici perseuerãs.

5. Apostolos in conuersione ad fidem populorum iuuans.

6. Præ amoris Diuini vehementia in complexu Filij & in corona Apostolorum suauissimè expirans.

7. Apostolorum humeris ad tumulum elata.

8. Cum anima & corpore ad Cœlos assumpta.

9. Ad Filij dexteram supra omnes Angelos exaltata.

10. Cœli terræque Regina declarata,
IESV Tibi sit gloria. &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

Ternio ultimus.

Pater noster, &c.

Ave Maria Laureola Martyrũ coronata.
Ave Maria Laureola Doctorũ coronata;
Ave Maria Laureola Virginũ coronata.
Credo. Magnificat, &c.

Praxis recitandi Corollam 12. stellarum seu virtutum DEiparæ.

℣. Dignare me laudare te, Virgo sacrata:
℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos. Pater noster &c.

In honorem DEI Patris amantis B. V. M. ut filiam.

1. AVe Maria charitate Dei ardentissima, gratia plena &c.
2. Ave Maria religione erga DEUM ornatissima.

3 Aue Maria pientissima.
4. Aue Maria obedientissima.
Pater noster.

In honorem Filij amantis B. V. vt Matrem

5. Ave Maria misericordissima.
6 Ave Maria liberalissima.
7 Ave Maria mansuetissima.
8. Aue Maria patientissima,
Pater noster &c.

In honorem Spiritus S. amantis B. Virginem vt sponsam.

9. Ave Maria castissima.
10 Ave Maria pauperrima.
11. Aue Maria prudentissima,
12 Ave Maria veracissima,
in fine, *Salve Regina.*

CAPVT X.

Variæ Coronæ per hebdomadam dicendæ.

Die

Die Dominico in honorem SSS. Trinitatis recitetur in Maioribus globulis: *Sanctus Sanctus Sanctus Dominus DEVS Sabaoth, plena est omnis terra gloria eius.* In Minoribus verò globulis: *Gloria Patri &c.*

Feria Secunda. In honorem Angeli Custodis in Maioribus globulis dicatur: *SS. Angeli Custodes nostri defendite nos in prælio, vt non pereamus in tremendo iudicio.* In Minoribus autem dicatur: *Angele DEI qui custos es mei, me tibi commissum pietate superna custodi, rege & guberna.*

Feria Tertiæ. In honorem Beati Stanislai dicatur in Maioribus globulis: *Gloria Patri.* In Minoribus: *Ave Beate Kostka Cælestis hortuli flosculus, meis dic IESV in fletibus, & Dominum gemitibus.*

Feria Quarta. Recitetur in Maioribus globulis: *Pater noster.* In Minoribus verò: *DEUS meus & omnia, amo te.*

te super omnia. Vel: DEus meus sis benedictus in æternum. Vel: DEus propitius esto mihi peccatori.

Feria Quinta. In honorem SS. Sacramenti. In Maioribus globulis: O salutaris hostia. In Minoribus: Laudetur SS. Sacramentum.

Feria Sexta: In honorem passionis Domini. In Maioribus globulis: Adoramus te Christe & benedicimus tibi, quia per S. Crucem tuam redemisti mundum; In Minoribus verò: Qui passus es pro nobis, IESV Christe miserere nobis.

Sabbatho. In honorem Beatæ Virginis. In Maioribus globulis recitetur: Ave filia DEI Patris. Ave Mater DEI Filij. Ave Sponsa Spiritus sancti. In Minoribus autem repetatur suprema vox morientis S. Francisci Xaverij illa: Mater DEI memento mei. Vel B. Stanislai: O Maria sis mihi propitia.

CA-

CAPVT XI.

Observanda circa Confessionem Sacramentalem.

Ante Confessionem Actus.

I. Confunde te ac erubesce cum Publicano nolente oculos ad Cœlum leuare.

DEVS infinitæ Maiestatis, confundor & erubesco ante te, quod tanta fœditate peccatorum, animam meam sanguine Filij Dei emundatam, contaminaverim. Quod contra te Patrem, ego ingratissimus filius; contra te supremum Principem, ego rebellis servus; contra te Deum meum, ego vilissimus terræ vermiculus insurrexerim. Quod deniq; me tam exosum oculis tuis ac B. Virginis totiq; curiæ Cœlestis reddiderim. Ah quam inops sum, quam nudus, gratia tua spoliatus, quam dignus sum ab omni-

bus

bus creaturis contemni & odio haberi, propter peccata mea.

2. Admiraberis DEI erga te longanimitatem.

ET quomodo, o Iudex iustissime omnem contra me non armasti creaturam? Quomodo me vivum terra non absorbuit? Cur in me fulmina de Cœlo non ruerunt? Tua hoc clementia effecit, o Pater misericordiarum, qui me tunc etiam cum te peccando oppugnabam, ad ubera tua gestabas, qui me ad hanc insuper pœnitentiam non solum exspectasti, sed etiam vocasti, & nunc amplexum & oscula mihi paras filio prodigo.

3. Deprecaberis DEUM offensũ.

FRetus ergo misericordia tua qua peccatores recipis, ad te venio è regione longinqua dissimilitudinis prodigus filius, procido coram te cum

ser.

ſervo debitore, prouoluor ad pedes tuos cum Magdalena, & affectu omnium pœnitentium, qui tibi aliquando placuerunt, miſericordiam ſupplex imploro. Peccavi Domine, miſerere mei; patientiam habe in me: propitius eſto mihi peccatori.

4 Retractatio & Dolor.

DAmno Domine, revoco & deteſtor omnia peccata mea, ideo quia tibi diſplicent; ſimulq; ſuper omnia doleo ex motivis omnium virtutum, quia te aliquando Deum meum offendi. Doleo ex motivo charitatis, quia tibi ſummum bonum omni amore digniſſimum materiam diſplicentiæ præbui. Doleo ex motivo ſpei, quia me à te ô Beatitudo mea averti & finem vltimum in creatura conſtitui. Doleo ex motivo Religionis, quia tibi excellentiſſimæ Maieſtati, cultum debitum peccando ſubtraxi. Doleo ex motivo

Obe-

Obedientiæ, quia tibi supremo Legislatori in obedientem me præbui. Doleo ex motivo Gratitudinis, quia tibi maximo Benefactori, pro tot beneficijs tot offensas ingratus exhibui. Doleo ex motivo Iustitiæ quia Iuri tuo supremo, quod habes in me, contraveni. O vtinam exitus aquarum deducant oculi mei, qui non custodierunt legem tuam! O vtinam nunc omnium pœnitentium, lachrymas, contritiones, & amaritudines habeam, quibus defleam peccata mea.

5 Propositum.

AH quando tandem finis turpitudinis meæ! dixi nunc cœpi, statuo firmiter Domine cum auxilio gratiæ tuæ, omnia peccata præsertim NN. omnesque peccatorum occasiones diligenter vitare. Protestor coram te & curia tua cælesti vniuersa, quod malim mori, & omnia adversa pati, quam

quàm te peccato mortali offendere. Deme ergo igitur animam meam in sanguinem tuum pretiosissimum tempore Passionis tuæ in ablutionem peccatorum effusum, & per eandem passionem ac mortem tuam, te rogo, vt deleas iniquitatem meam. Amplius lava me Domine ab iniquitate mea, & a peccato meo munda me.

In ipsa Confessione.

Petita à Sacerdote benedictione recita imprimis Confiteor. Deinde humiliter, distinctè, integrè cum circumstantiis necessariis, ac numero peccatorum graviorum non secus ac reus coram Iudice DEO, enumera peccata tua, hoc ordine, vt primo dicas peccata quæ respiciunt DEVM; deinde illa, quæ proximum concernunt, ac demum quæ te ipsum hoc, vel simili modo:

Peccata contra DEVM.

ACcuso me de omni tepiditate inculꝰ

cultu & amore Dei Beatissimæ Virginis & Sanctorum Patronorum.

Coronas, examina conscientiæ aliq; consueta exercitia pietatis, quandoq; negligenter non cum debita attentione & reverentia, ac devotione absolvi: aut omisi ex negligentia.

Missæ sacrum die profesto ex negligentia omisi, aut etiam die festo.

Confabulatus sum in templo contra reverentiam SS. Sacramenti.

Iuravi tempore vel falsò toties.

Inspirationibus Divinis sæpe non obedivi.

Omisi ex negligentia Indulgentias, aliasque occasiones meritorum.

Mentem ad Deum rarò elevabam, nec memoriam præsentiæ Divinæ habere studui.

Pro beneficijs à Deo acceptis gratias debitas ipsi non agebam.

Angelo Custodi debitam non exhibebam reuerentiam. Non

Non excitabam in me desiderium videndi Deum in cœlo, &c.

Intentionem rectam in meis actionibus non habui.

Contra proximum.

MOtibus iracundiæ inhæsi contra proximum.

Locutus sum verba aspera, mordacia, contumeliosa.

Imprecatus sum malum eidem seriò, deliberatè vel non. Signa impatientiæ alteri ostendi.

Detraxi famæ alterius graviter vel leviter.

Detrahentes non impedivi.

Dehonoravi personam alicuius authoritatis.

Seminavi discordias inter aliquos.

Invidebam alijs laudem vel honorem.

Iniustè accusavi alterum, cum damno ipsius gravi vel levi.

Da-

Damnuũ alteri feci in bonis fortunæ.
Percussi alterum graviter vel leviter.

Contra seipsum.

COgitationibus superbis vanæ gloriæ, vel nimiæ de me præsũptionis indulsi.
Ambivi vanã laudẽ apud homines.
Aliqua dixi ad laudẽ mei pertinẽtia.
Imaginationibus impuris negligenter restiti, vel ijs inhæsi, & delectatus sum deliberatè, vel non.
Dedi ijsdem occasionem & qualẽ,
Colloquia obscœna cum scandalo institui, vel audivi cum delectatione, vel non impedivi toties.
Negligens fui in custodiendo aspectu alijsque sensibus.
Curiosus fui in videndo, in audiendo, loquendo.
Temperantiam debitam in cibo & potu non seruaui.
Tempus otiosè consumpsi.

In

In fine.

DE his atq; de omnibus totius vitæ meæ peccatis præsertim de omnibus impatientijs & verbis otiosis accuso me, doleo super omnia, ex amore Dei summi Boni propono cum DEI gratia emendationem, peto pœnitentiam & absolutionem.

Post Confessionem.

Conferes te illicò ad agendas DEO gratias pro beneficio absolutionis confirmando propositum, & petendo perseverantiam in gratia DEI, quam in hoc Sacramento obtinuisti quod fieri potest hoc vel simili modo.

BEnignissime IESV, revertor ad te cum leproso mundato, & cadens in faciem meam ante pedes tuos, gratias ago, quia me à lepra peccatorum sanguine tuo emundasti. Benedicta sit in æternum Bonitas tua quæ me respexit longe exstantem, & non proiecit à fa-

à facie sua me canem, fœtidum, sed omnia peccata mea post tergum suum proiecit. Quis sum, ego Domine, quia dignatus es me rebellem tibi, me tuum contemptorem, me vilissimum terræ vermiculum, me fugitivum, tàm benignè trahere ad te, tam misericorditer osculo pacis donare. Tua hoc bonitas fecit ò Pater misericordiarũ qui me prodigum filium ad te reducem suscepisti, stola gratiæ induisti, paterno amplexu dignatus es. Misericordias igitur tuas in æternum cantabo, & benedicam te in omni tempore, qui propitiaris iniquitatibus meis, qui sanas omnes infirmitates meas, qui redimis de interitu vitam meam, qui coronas me in misericordia & miserationibus tuis.

Quis verò iam amplius me separabit à te ô bone Iesu? an tribulatio? an voluptas? an mors? Nihil horũ

cum

cum gratia tua mi Deus. Statuo firmiter custodire Iudicia iustitiæ tuæ. Malo mori quàm fœdari, quia mihi bonum est adhærere Tibi, quia tu omni amore dignus es.

Confirma Domine hoc propositum, quod in me operatus es. Adiuva me ô Iesu uirtus mea, firmamentũ meũ, refugiũ & liberator meus. Adesto mihi Divina Mater, peccatorum refugium. Adeste Beati Cœlites, Patroni mei.

Quia verò adhuc tibi Domine ita debitor sum, vt non habeã vnde de meo satisfaciam; idcirco quidquid mihi deest, suppleo ex meritis tuis infinitis, quæ tibi una cum meritis Pretiosissimæ Matris tuæ. & omnium tuorum Electorum, offero in satisfactionem pœnæ debitæ pro peccatis meis. Offero simul etiam cum illis meam hanc exilem satisfactionem Sacramentalem, quam nunc amore tui facio, ipse vin-

dex scelerum meorum: tu eam suscipe & salva me.

Hic absolue pœnitentiam, cùm sit pars integralis huius Sacramenti, ne protracta ad statum peccati mortalis, tibi parum aut nihil prosit.

CAPVT XII.

Praxis sacræ Communionis.

Ante Communionem.

I. Præmittenda est duplex præparatio, Remota & Proxima. *Remota* consistit, 1. in puritate cordis, non solùm à sordibus peccati, sed etiam ab affectu inordinato ad aliquam creaturam. Nam vt ait Spiritus Sanctus, anima saturata bonis terrenis, calcat hunc Cœlestem favum Eucharistiæ.

2. Consistit in aliqua mortificatione pridie Communionis facienda quæ mortificatio potissimum afficere debet lin-

linguam, & gustum, quibus immediate percipimus sacram Eucharistiam, ut sic Agnus iste Immaculatus sumatur cum lactucis acerbis & agrestibus.

3. Consistit in excitatione feruentis desiderij ad imminentem brevi Communionem. *Proxima* vero præparatio complectitur hos affectus.

Actus Fidei.

CRedo firma fide, Domine Iesu Christe propter tuam revelationem, te sub accidentibus Eucharisticis esse vere & realiter præsentem, vna cum Divinitate, anima, corpore, & sanguine tuo pretioso & quidem per conversionem totius substantiæ panis in corpus tuum, & totius substantiæ vini in sanguinem. Illum inquam Deum te præsentem credo, & confiteor in hoc Sacramento, qui ex Patre genitus es, ante omnia secula, eidem consub-

stantialis: qui pro salute nostra incarnari nasci, pati, & mori voluisti, qui deniq; à mortuis redivivus nũc ad dexteram Dei sedes, Iudex vivorum & mortuorum. Tu es ipse Rex meus, & Deus meus. Tu Rex gloriæ Christe. Tu Patris sempiternus es filius. Tu ad liberandum, suscepturus hominem, non horruisti Virginis uterum. Tu ad dexteram Dei sedes in gloria Patris, &c.

Actus Gaudij.

GAude & exulta anima mea, ecce Rex tuus venit tibi. En ipse stat post parietem & velamen istorum accidentium Panis. En pulsat ad cor tuum, vt ipsi aperias. O quanta mea felicitas! Regem cœli & terræ meo suscipiam hospitio, illũ complectar, quẽ castis suis visceribus, quem in ulnis suis Virgo Mater gestavit, cuius visione omnes Beati in cœlo satiantur, &c.

Sed

Actus Humilitatis.

SEd vnde hoc mihi, vt Dominus meus veniat ad me? Quis enim ego sũ Domine? & quis tu? Tu candor lucis æternæ, infinita puritas; ego putredo ego summa fœditas. Tu immensa Maiestas, ego vermis & cinis. Ergo ne parum est tibi semel in stabulo pro me natum esse, quia iterum hodie ad hoc sterquilinium cordis mei intrare desideras? O Domine exi à me, quia homo peccator sum: non est bonum hunc panem filiorum mihi cani putrido dare: non expedit hanc Redemptionis nostræ gemmam pretiosissimam ante porcum proijcere.

Actus Spei.

AT scio Domine, quia etiam catelli edunt de mensis Dominorum suorum; scio quia debiles & claudos ad cœnam tuam invitasti, quia cum pec-

catoribus manducasti, quia filium prodigum ad te reducem vitulo saginato tractasti. Audio etiam ex hoc Sacramento illam suavissimam vocē tuam: Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Accedo ergo ad te fretus bonitate tua & clementia infinita, cum publicanis & peccatoribus: venio cum filio prodigo: Pater benignissime fac me hodie, sicut vnum de mercenarijs tuis, qui in domo tua abundant panibus, ego enim fame pereo. Ecce infirmus sum; ad te ergo Medicum venio. Immundus sum ac sitiens; ergo ad te curro, fontem omnis puritatis. Frigidus ac tepidus sum; ergo ad te propero ô ignis, qui semper ardes, & nunquam extingueris, vt amore tuo accendar, & consumar. Tenebrosus sum; ergo ad te festino, vt illuminer à te ô lux mundi, ô Sol Iustitiæ. Viator sum, errans in

vis.

via ad patriam: ergo ad te confugio, qui es dux, via, veritas & vita.

Invocatio Sanctorum.

PRetiosissima Mater Dei, vosq; omnes Beati Cœlites. invitate quæso hunc Regem vestrum ad tuguriolum cordis mei, præparate illud tanto hospiti. emundate, exornate vestris meritis, virtutibus, affectibus. Ornare illud vestra castitate, ô SS. Virgines; vestra humilitate, Confessores; vestra patientia, Martyres vestra charitate, Apostoli; vestra fide Patriarchæ & Prophetæ; vestra devotione, Angeli & Archangeli. Tu vero Mater misericordiæ depone ex ulnis tuis virgineis hũc filium tuum, in sinum cordis mei, sicut illũ in duro præsepio reclinasti, simulque concede mihi illos actus amoris quibus solebas eum amplecti, stringere, osculari.

Desiderium & Invocatio Christi.

QVis mihi det te ô dulcissime IEsu sugentem vbera Matris meæ, vt amplectar te & deosculer? Pater æterne; qui sic dilexisti mundum, vt ei vnigenitum filium tuum dares, da mihi nunc eundem. Fili vnigenite Dei, qui de sinu Patris ad terram descendisti, descende Domine ad cor meum. Spiritus Sancte, qui Beatam Virginem Mariam dignum habitaculum Filio Dei fecisti, effice in mequoq; hospitium Filio Dei. Desidero te millies mi Iesu, quando venies, me lætum quando facies? Quid mihi est in cœlo. & præter te quid volo in terra? Deus cordis mei & pars mea Deus in æternũ. Quemadmodũ desiderat cervus ad fontes aquarũ, ita desiderat anima mea ad te Deus. Paratũ cor meũ, paratũ cor meũ. Veni Domine & noli tardare, veni dulcedo mea, veni requies mea, salus ani-

mæ

mæ meæ, vita mea, Deus meus & omnia.

Post Communionem.

Salutatio Christi & Adoratio.

DEsideratissime hospes animæ meæ, procumbo ad pedes tuos cum Magdalena, teq; supplex saluto in corde meo, &c. *Vide quæ supra dicta sunt cap. 6.*

Affectus Amoris.

IEsu dulcis hospes animæ meæ, te super omnes divitias, honores, voluptates & super omnia bona creata æstimo, & amo purè propter te, & bonitatem tuam infinitam. Æstimo autem & amo te, quantum est ex me summè intensivè, summè appretiativè, Seraphicè, Marianè, Theandrice, modis possibilibus mihi, gratissimis tibi, tibi debitis, te dignis. Amplector pedes tuos, pro salute mea clavis transfixos exosculor manus vulneratas; exosculor latus sacratissimum lancea perfo-

ratum. Amplector & osculor caput spinis coronatum, & omnia ac singula vulnera, quæ pro nostra redemptione pati voluisti. Amplector autem te affectu Beatissimæ Virginis Matris, affectu S. Iosephi, B. Aloysij &c. & omnium Electorum tuorum, sive comprehensorum. O quis mihi det illorum corda & affectus, ad te mi Iesu diligendum? Gaude quod ab illis ameris perfectè, eorūq; affectus sive iā elicitos, sive tota æternitate eliciendos, tibi nunc offero, vna cum illo affectu, quo te SS. Trinitas amat. Sancti Patroni mei amate in corde meo, laudate & magnificate mecum hunc Dominum meum, & exaltemus nomen eius in idipsum.

Gratiarum Actio.

LIberalissime Domine quomodo tam copiosè super me indignissimum effundis beneficia tua? Quid tibi in-

me placuit, quod ab æterno de me cogitasti, meq; charitate perpetua dilexisti, & vt spero ad gloriam æternam prædestinasti: Quid promerui, quod me in tempore ex nihilo creasti relictis in abysso nihili infinitis creaturis melioribus? Quod me tibi semper rebellem huc vsq. conservas, & in sinu tuo portas? Quid dignum in conspectu tuo egi, quod pro me servo tuo redimendo in carnari, nasci, laborare, pati, ac mori voluisti? quod mihi reliquisti infinita merita tua, doctrinam, exempla, sacramenta? Quod me toties, non lacte ut mater filium, sed corpore & sanguine tuo reficis, & nunc etiam refecisti? Quod deniq; me tot gratijs habitualibus ornasti, tot gratijs actualibus prævenisti & adiuvisti? Agnosco & amplector viscera pietatis tuæ, quibus me diligis, agnosco misericordes oculos, quibus respexisti sa-

per super canem mortuum, similem mihi: atq; pro hac tua liberalitate, ac pro omnibus & singulis beneficijs, præsertim pro isto ad me hodierno descensu, tibi gratias ago in vnione omnium affectuum, quibus te laudant Sancti tui in cœlo. Benedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt nomini sancto eius. Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo.

Oblatio Sui.

SEd quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Nihil habeo Domine, nisi ista duo æra minuta, corpus & animam: nisi me ipsum, & quidem iam tot titulis tibi debitum. Meipsum ergo tibi in Sacrificium trado, & offero. Suscipe Domine Intellectum meum, & memoriam, vt de te, propter te cogitem. Suscipe voluntatem, vt id velim quod tu vis, id

id nolim quod tu non vis. Suſcipe Cor meũ vt te ſolũ amet. Suſcipe denique omnes animæ meæ & corporis Potentias ac vires, vt in omnibus ſuis operationibus, ad ſolam nominis tui gloriam tendant.

Petitio.

DOmine non dimittam te, donec benedixeris mihi. Benedic quæſo ſicut vis, ſcis, & potes cordi meo, vt te diligat. Benedic omnibus animæ meæ facultatibus, ne te unquam offendant. Da mihi veniam peccatorum meorum, da profectum in virtute præſertim N. Da vſum ſalutarem huius ſacramenti, vt in fortitudine cibi huius coram te ambulẽ perfectè, donec perveniam ad te ô Deus meus, vnicum ac ſummum bonum meum.

Ad B. Virginem.

AD te etiam ſupplex accedo Virgo & Ma-

Mater Dei ac Domina mea. Ago tibi gratias, quod hunc Filium Dei Dominum meum, quem ego nunc in sacramento suscepi, in vterum tuum suscepisti, quod ei sanguinem tuum purissimum ad formandum hoc corpus suppeditasti, quod illum pro hoc vsu meo nutrivisti & educasti. Beata viscera tua, quæ portaverunt hunc æterni Patris filium, & beata vbera, quæ lactaverunt Christum Dominum. Tu in me illum amplectere. Tu illi canta in corde meo illud tuum Magnificat, quo SS. Trinitatem delectasti: Tu mihi concede illos tuos affectus amoris, quibus eundem sive in vtero, sive in vlnis tuis prosecuta es: ac demum impetra quæso mihi ab illo vel micam donorum & gratiarum, quas ipse tibi pro hospitio rependit.

CA-

CAPVT XIII.

Actus Virtutum Theologicarum & Moralium.

Habentur in Corde *Sancto* Theophili Mariani, *à nobis edito, quò Lectorem remitimus.*

CAPVT XIV.

Praxis Laudandi Deum.

IN qualibet creatura, quam sensu percipis, adora, lauda & ama aliquam perfectionem Dei, in tali creatura relucentem. V. g. in coelo magnitudinē, in sole claritatem, in flore pulchritudinem: *O quam pulchrior, quam clarior Domine, &c.*

2. DEO age gratias pro creatione, conservatione, cooperatione, gubernatione, omnium & singularum creaturarum. *O Domine sis benedictus*

ctus in æternum, qui me cum hoc Sole illuminas, cum hoc igne calefacis, cum hoc flore recreas, &c. Quot stellæ in cœlo, quot guttæ in mari, quot atomi in terra, quot creaturæ in hoc vniverso sunt, fuerunt & erunt, toties te pro omnibus & singulis momentis creationis ipsarum, & conservationis, nec non concursus tui cum ipsis, laudo & glorifico.

3. Omnia bona opera omnium hominum & Angelorum, quæ tibi Domine vnquam placuerunt, vel adhuc placebunt, approbo, & tibi offero ad gustum tuum: è contra quot peccata in hoc vniverso fuerunt, sunt & erunt, toties illa detestor, & retracto, teq; amo super omnia, in recompensationem aliquam pro illis.

4. Facio tale pactum ô Deus tecum Quoties per hunc diem respirabo, toties in me volo trahere corda, & affe-

ctus electorum tuorum, atq; illis toties te amare, & laudare, & quidem in proportione geometrica dupla; ita vt sequens affectus sit duplo intensior, quàm fuerit præcedens.

5. Conversus ad quatuor Orbis partes, quater genu flecte, adorando Deum nomine omnium hominum in mundo viventium, præsertim fidelium & peccatorum, dicendo cum Seraphinis: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus* Deus. Vel. *Regi seculorum immortali soli DEO honor & gloria.*

CAPVT XV.

De modo colendi Christum Dominum, & Festa ipsius per Annum celebrandi.

Universaliter ad cultum Christi Domini hæc conducent.

1.

FRequenter illum adorare sive in Eu-

cha-

Eu hariftia, five in Cœlo, vbi illum contemplaberis vt Gubernatorem, vt fummum Pontificem, vt omnium gratiarum Difpenfatorem dicefq; dum cœlum afpicis: *Sedenti in throno DEO, & Agno honor & gloria.*

2. Defiderare & procurare, vt gloria & amor Chrifti promoveatur vbiq; & femper.

3. Procurare vt actiones tuæ fint fimiles actionibus ipfius.

4. De illis officijs, excellentijs ac meritis, loqui legere, meditari.

5. Honorare illum in proximis tanquam Caput in membris.

6. Offerre fæpius ipfius merita, SS. Trinitati, offerre etiam Patri æterno illud Sacrificium quod Chriftus Dominus perpetuò offert in Cœlo *Pater refpice in faciem Chrifti tui.*

7. Elicere 33 affectus erga Chriftum, in honorem 33. annorum ipfius

vitæ.

vitæ. Sunt autem hi, vel similes.

Affectus erga D. IESVM.

Qui etiam disponi possunt per decades Coronæ.

1. *Adoratio.*

IEsu Excellentissime, te adoro cultu latriæ verum Deum ac supremum Dominum meum.

2. *Fides.* IESV Veracissime in te credo, & omnia quæcunque revelasti, firmissime amplector propter te.

3. *Spes.* IEsu Benignissime, in te spero & per merita tua, veniam gratiã & gloriam.

4. *Amor.* IEsu Amabilissime, te super omnia bona creata æstimo ac diligo toto cordis mei affectu.

5. *Gratulatio.* IEsu perfectissime, cum tota Ecclesia gratulor tibi, & gaudeo de tua Divinitate, de omnibus excellentijs tuis.

6. *Gratitudo.* IEſu Beneficentiſſi. me. pro tua incarnatione, doctrina, meritis. ſacramentis, & pro gratijs omnibus, ſis benedictus in æternum.

7. *Zelus gloriæ Christi.* IEſu Honorabiliſſime, deſidero, vt ab omnib9 creaturis rationalibus ſuper omnia lauderis & ameris in æternum.

8. *Dolor.* IEſu Digniſſime, doleo ſuper omnia mala, de omnibus peccatis, negligentijs, ac irreverentijs, quibus aliquando à me, & ab omnibus peccantibus offenſus es.

9. *Oblatio ſui.* IEſu Liberaliſſime, totus ſum tuus, eroq; in æternum, ſicut tu totus meus eſſe voluiſti.

10. *Petitio.* IEſu Misericordiſſime, per vulnera tua eſto mihi IEſus & Salvator nunc & in morte mea.

Hi affectus cum ſemper uſurpari poſſint, ſunt tamen alij, qui magis ſunt accomodati ſingulis feſtis Salvatoris de quibus aliquid dicendum.

In Adventu Exercitia.

1.

VIsitabis sæpius in utero Beatissimæ Virginis Christum, tanquam in carcere pro liberatione tui existentem, & in honorem novem mensium, quibus ibi mansit, elicies novem actus, quales sunt, Fides de Incarnatione Verbi Divini. Adoratio eiusdem Verbi Incarnati, Amor eiusdem, in unione amoris, quo illum in utero suo amabuit Beatissima Virgo Gratiarum actio pro beneficio Incarnationis, & similes.

2. Quoniam DEUS per incarnationem specialiter manifestavit sua attributa, benedices omnia & singula, hoc modo: Domine sit benedicta ab omnibus super omnia tua Potentia, quàm ostendisti uniendo tam mirabiliter Verbum humanitati. Sit benedicta Sapientia tua, qua invenisti modum tam proportionatum salvandi genus humanum.

num. Sit benedicta Liberalitas tua, qua nobis filium tuum, & omnia cum illo donasti. sit benedicta Misericordia tua, qua nostras miserias suscepisti. Sit Benedicta iustitia, cui vt satisfaceres ad æqualitatem pro nostris peccatis, carnem passibilem suscipere voluisti &c.

3 Imitando VERBVM Incarnatū, In honorem ipsius muti & humiliati, hoc tempore exercebis te potissimē in retrenandis vitijs linguæ, & in actibus humilitatis. Item ad imitandam vnionem hypostaticam, exercebis te in vnione morali cum DEO, quæ consistit in destructione amoris proprij, qui est velut subsistentia hominis veteris & terreni, & in amore Dei, per quē homo vnus cum Deo spiritus efficitur.

4 *Petitiones* hoc tempore istæ possunt esse: VERBUM *Incarnatum de cælo in terram descendens da vt ego hinc in cælum tendam, & perveniam. Fili* DEI, qui

qui factus es filius hominis, da ut ego fiam Filius DEI

O Sapientia Incarnata, quæ ad me docendum venisti, da vt obseruem doctrinam tuam.

Tessera hoc tempore frequenter repetenda sit hæc. *Veni Domine & noli tardare.*

In Nativitate Domini.

I.

ALiquoties de die, nunc cum Pastoribus, nunc cum Angelis cantantibus Gloria in excelsis, nunc cum Magis, salutabis & adorabis in stabulo Christum natum, hoc modo: VERBUM Incarnatum, adoro in hoc parvo tuo corpusculo, immensitatem tuam, qua cœlum & terram imples. Adoro in hoc parvo tuo corpusculo, immensitatem tuam, qua cælum & terram imples. Adoro in hac pau-

per-

pertrate divitias gloriæ tuæ. Adoro in hac tenella ætate, tuam æternitatem. Adoro in hac muta infantia tuam sapientiam infinitam. Adoro in hac carne mortali tuam immortalitatem. Salue Rex Regum, Rex pacifice, Princeps pacis, veni & impera nobis. Salue ô lux mundi illuminans pastores: illumina quæso tenebras meas. Salve pastor, quærens in hoc stabulo ouem perditam: quære me, quia ouis sum perdita. Salue Magister veritatis, docens ex hac Cathedra præsepij: doce me facere voluntatem tuam.

2. Toto die per immaginationem versaberis in sacro stabulo, in quo natus est Christus. Itaque decumbes prope bovem & asinum, qui Christo præstabat obsequium. Dum te indues, recordaberis fasciarum Christi infantis. Dum comedes, recordaberis lactis virginei, quo Christum

Vir-

Virgo Mater nutriebat. Audiendo cantum, recordaberis cantûs Angelici in stabulo. Dum examen facies, putabis te cum S. Ioseph verrere stabulum, iuxta illud Davidis: *Scopebam Spiritum meum.*

3 Communio sacra sic fieri potest. Cor tuum est stabulum, in quo Christus nasci debet per gratiam, quā immundum & bestialibus affectibus plenum! *Primo* ergo te humiliabis coram DEO. *Secundo.* Emundabis cor tuum per contritionem, *Tertio.* Videndo quod non sit locus Christo nato in diversorio, invitabis eum ad cor tuum, petesque à Beatissima Virgine, vt filium suum in corde tuo tanquam in duro præsepio deponat. *Quarto.* Sic introducto Christo per communionem, ad stabulum cordis tui, varia illi obsequia præstabis: itaque adorabis eum cum Pastoribus ac Magis,

efferésque aliquam spontaneam in- commoditatem, quam suscipies in honorem Christi aliquid simile in sua Nativitate patientis. Complecteris ipsum affectu Sancti Iosephi & Beatissimæ Virginis, ac velut Bos & Asinus, comparatus scilicet iumentis insipientibus eundem amore tuo ferventi calefacies. Ligabis fascijs non tam illū, quam tuam rebellem voluntatem, faciendo aliqua sancta proposita. Parabis balneum illi ex lacrymis contritionis, & compassionis erga Salvatorem tuum iam in sua Infantia pro te pati incipientem. *Quinto.* Obturabis foramina sensuum tuorum, interdiu custodiendo oculos, linguam, aures, ne ventus frigidus teporis incommodum afferat Christo, quem in cor tuum suscepisti.

Tessera huius diei, ad singulas horas pronuncianda hæc erit: VERBVM

CA-

CARO FACTUM EST & habitavit in nobis Vel IESU tibi sit gloria, qui natus es de Virgine.

In Novo Anno.

1.

REvocabis in mentem beneficia quæ hoc anno à DEO recepisti, & in gratiarum actionem offeres IESUM in circumcisione cruentatum.

2 Cum dolore commemorabis tibi peccata quibus DEUM anno elapso offendisti, & in Sanguine Christi in circumcisione effuso ablues animam tuam, statuesque firmiter pro anno sequenti melius DEO servire & vitare peccata, præsertim aliquot graviora in particulari.

3 Pro strena offeres SS. Trinitati IESUM natum & circumcisum, per quem pro strena vicissim petes bene-

dictionem & gratiam sancte vivendi in anno sequenti.

Tempore Passionis.

1.

NVllum diem omittes quo aliquid de Passione Domini non mediteris, vel legas, ea quæ inferius habentur.

2. Mortificationes hoc tempore crebrius usurpandæ quales sunt disciplinæ: catenulæ, somnus in lecto duriore, &c. &c. In honorem flagellationis, vinculorum, & crucifixionis Domini.

3. In Actionibus ordinarijs retinebis memoriam Domini patientis, iuxta ea, quæ circa hoc dicta sunt cap. 3.

4. Videndo Imaginem Christi patientis vel audiendo aliquod mysterium passionis, excitabis in te affectum gratitudinis, & offers Cristum patien-

tem

tem pro tuis peccatis, quatenus Christo petienti oppositis. E. g. Sudorem Christi pro tua tepiditate in obsequio Divino, flagellationem pro sensualitate, spineam coronam pro ambitione, contemptum Domini, pro superbia, crucifixionem pro impatientia, &c.

5 Curabis pro tua parte compensare ea, quæ Dominus pro te patitur. Itaque adorabis Maiestatem eius contemptam, amabis Bonitatem infinitam odio habitam. laudabis & glorificabis Sapientiam derisam, Innocentiam contumelis affectam, Sanctitatem inter sceleratos reputatam, dicendo: *Domine quot contemptus, quot contumelias, quot odia pertulisti, tot tibi affero affectus laudis, honoris, amoris.*

6 Affectu compassionis omnia & singula vulnera Salvatoris salutabis hoc modo: Ave sedes Sapientiæ Caput Salvatoris mei, pro mea superbia corona

spinea redemitum: heu me ego te meis cogitationibus superbis, inhonestis, &c. ceu spinis laceravi. Ave Frons sole serenior spinis cruentata, in lapsu percussa. ignosce quæso inverecundiæ meæ. Avete O uli, cœli sydera, pro me velati, contusi, livore pleni: adoro vos & damno meam curiositatem, meam vanitatem, &c. Auete Aures, portæ cordis, semper ad orationem nostram apertæ & in passione contumelijs sauciatæ; vtinam aures meæ sint apertæ inspirationibus divinis. Ave Vultus Angelis desiderabilis, per alapam tuam, per sputa; non te avertas à me. Ave dulce O, pro me felle & siti cruciatum. Ave Collum funibus constrictum felle imbutum, propter meam intemperantiam. Au e Humeri crucem sustinentes & flagellis cæsi. Avete Manus, vnde bona omnia procedunt, ligatæ

&

& clavis transfixæ, pro nostris rapinis, vindictis atque manuum peccatis. Avete Pedes perforati. Ave Latus apertum, porta Domini, per quam Iusti intrant, fenestra humanitatis; intrem & ego per Te ad vitam æternam. Ave denique Cor Domini mei dulcissimum, Regia charitatis, refugium miserorum, meis voluptatibus afflictũ, cruciatũ acerbo erga nos amore censũ, per hoc ipsum Cor tuum. Te rogo bone IEsu, ne permittas, ut sanguis tuus pretiosus sit pro me frustra effusus.

Tesseræ huius temporis. *Qui passus es pro nobis, IESV Christe miserere nobis.*

In Resurrectione Domini.

I.

SAlutabis Christum Dominum Redivivum, cum Beata Virgine, cum sanctis mulieribus, cum Apostolis &c.

2. Credes firma fide, eum resurrexisse verè.

3 Sperabis per mortem eius felicem resurrectionem.

4 Gaudebis de eius resurrectione, & de dotibus gloriosi corporis.

5 Petes à vitijs resurrectionem spiritualem.

Tessera huius temporis hæc erit: *Viuat IESVS rediuiuus. Credo quod Redemptor meus viuit.*

In Ascensione.

1.

PRostratus ad pedes Christi Domini ascendentis, cum Beata Virgine, & Apostolis, valedices ipsi, & gratias ages pro laboribus spatio 33. annorũ toleratis, ac pro consummato opere nostræ redemptionis.

2. Offeres illi abeunti pro viatico cor tuum, vt illud secum accipiat, & à terra attollat, cœloque affigat. Offeres & aliquas tuas resolutiones ac

pro-

proposita transmittenda per Christum, SS. Trinitati, v. g. Quod DEum nullo peccato mortali offendere velis; quod gloriam eius maiorem propagare cupias &c.

3. Petes humillimè vt elevatis manibus benedicat tibi illa benedictione, quam dedit SS. Apostolis.

4. Gaudebis de gloriosa eius ascensione & exaltatione nominis ipsius ac de illo amplexu quo SS. Trinitas Christum suscepit in cœlo.

5. Gratias ages SS. Trinitati pro ista exaltatione triumphali Christi Domini. Gratias item ages Angelis & SS. Patriarchis quod Christum triumphantem ad cœlum deduxerint ibiq; Regem suum adoraverint.

6. Adorabis in cœlo Christum, vt Regem, vt supremum Pontificem, vt Advocatum, & Thesaurarium.

7. Desiderabis cum illo esse, & vivere in æternum.

Tessera huius diei sit hæc: IESV tibi sit gloria, qui victor in cœlum redis. Sedenti in Throno DEO, & Agno honor & gloria.

Die Pentecostes.

Tale exercitium proponit P. M. P. Gaspar Druzbicki Soc: IESU in MSS.

I.

COncipiatur æstimatio dignitatis, bonitatis, potentiæ, quam habet Spiritus Sanctus.

2. Desiderium eius præsentiæ,

3. Inuestigatio eorum quæ me impediunt, quominus Spiritum Sanctum plenè capiam, cupientem se mihi per sua dona copiose communicare.

4. Mei abiectio, humiliatio, annihila-

hilatio, in eius conspectu.

5. Addi potest gratiarum actio, pro descensu in Apostolos, & pro omnibus illustrationibus ac inspirationibus, mihi à Spiritu Sancto datis.

6. Addi potest dolor de defectibus, quibus restiti Spiritui Sancto, cumque in me contristavi.

7. Invocatio eiusdem ad animam, tanquam ad templum suum; veniat ignis ad frigus, aurum ad lutum, spiritus ad carnem. Vbi adhiberi potest intercessio Beatæ Virginis & Apostolorum recipientium Spiritum Sanctū.

8. *Petitio* eorum donorum à Spiritu Sancto, quibus hodie repleuit Beatam Virginem & Apostolos.

Tessera huius diei: *Veni Sancte Spiritus & emitte cælitus lucis tuæ radium.* Vel: *Cor mundum crea in me DEVS, & spiritum rectum innova in visceribus meis. Ne projicias me à facie tua & Spiritum*

Sanctum tuum ne auferas à me. Psal. 50.

In Festo Corporis Christi.

Præter ea quæ dicta sunt de Visitatione SS. Sacramenti, quam in hoc festo sæpius repetere par est, ad devotionem, sequentes iuvabunt.

Affectus ergà SS. Sacramentum.

I

CRedo firmà fide, & confiteor Domine IESU Christe, te in hoc Sacramento esse verum DEUM & hominē, & quidquid Sācta Mater Ecclesia credendum proponit, firmissimè amplector.

2. *Adoro* te, hic præsertim, cultu latriæ, affectu totius Ecclesiæ militantis & triomphantis.

3. *Gaudeo* de omni honore & gloria, quam habes ab Angelis, & fidelibus per totum mundum, in hoc Sacramento,

4. *Doleo* de omnibus hæresibus blasphemijs, sacrilegijs, irreverentijs, quibus ab hæreticis & malis Catholicis in hoc Sacramento offenderis.

5. *Ago tibi gratias* cum tota Ecclesia tua, pro instructione, administratione, & usu huius Sacramenti, tàm mihi, quàm alijs concesso.

6. *Desidero*, vt ab omnibus creaturis rationalibus adoreris & glorificeris in hoc Sacramento, & dignè suscipiaris &c.

7. Domine totus sum tuus eroque in æternum, sicut totus meus esse voluisti in hoc Sacramento.

8. SS. Trinitas respice in faciem Christi tui hic verè præsentis, quem tibi nunc offero, in sacrificium Latreuticum, Eucharisticum, Propitiatorium, Impetratorium.

9. Da mihi quæso gratiam, vt te in hoc Sacramento, prout oportet, co-

lam

lam, & suscipiam, ac demum in cœlesti convivio da, vt te fruar in æternum.

Tessera huius diei ad singulas horas repetenda: *Laudetur SS, SACRAMENTVM.*

CAPVT XVI.

Breves Meditationes de Pasione Domini.

Christus Valedicit SS. Matri.

COnsidera anima mea quàm obediens fuerit Christus voluntati Patris æterni, cui vt obediret, voluit etiam Matri suæ Sanctissimæ quam adeo amabat valedicere, ipsamq; relinquere ac affligere, properando ad crucem, & dolores, ac cruciatus acerbissimos. Tu verò quoties ad DEI inspirationes obsurdescis! quam nimis affixus rebus creatis, quæ te in amore DEI impediunt! Erubesce coram DEO, & nunc

nunc tādē in vale omnibus salutis impedimentis, quamvis tibi charissimis, ob q; amore Christi, & studio imitandi ipsum.

2. Considera, quo dolore quibus lacrymis excepit hanc valedictionem Filij sui SS. Mater quæ tantoperè Christum, non vt hominem tantum, sed etiam vt DEUM diligebat: ex altera parte, vide quàm patienter, hunc tristem nuntium tulit; non conquerendo, sed potius conformando se divinæ voluntati. Tu verò dum privaris aliquo solario, dum tibi DEUS aliquam afflictionem immittit, quàm impatienses! quàm Dei volontati repugnas! Dole igitur & defle tuas impatientias. Resigna te DEO ad omnes afflictiones. Compatere afflictæ SS. Matri. pete ab illa patientiam in adversis.

Christus Orat in horto.

I.

COnsidera, quâ reverentiâ Christus orat Patrem quâ attentione, quâ devotione. Orat prostratus in terram, orat separatus à discipulis, in loco remoto ab omni strepitu, tempore noctis quieto. Et tamen fuit æqualis Patri, non fuit obnoxius distractionibus in orando. Tu verò quàm irreverenter, quàm distractè, quàm tepidè oras, loquerisque cum DEI majestate, cum sis pulvis & cinis, ac vilis ranuncula. Erubesce, dole, propone emendationem, pete à Christo donum orandi, & eius orationem offer DEO, pro tuis in orando defectibus.

2. Considera alias virtutes orationis Christi. Fuit enim coniuncta cum Filiali fiducia, cum diceret *Pater si possibile est*. Fuit cum DEI voluntate conformis, cum diceret, *Non mea sed tua voluntas fiat*, Fuit perseverans,

cum

cum tribus horis, ter eandem orationem repetierit. Disce à Christo orante, qualis tua debeat esse oratio. Vide an talis soleat esse. Pete veniam defectuum in orando. Propone Christum orantem imitari, & ad hoc opem ab ipso implora.

Christus tristatur & sanguine sudat.

I.

Vide & imaginare Christum pallentem, tristem toedio afflictum, quales solent esse agonizantes, & considera quod hæc tristicia fuerit tanta, vt sufficeret ad mortem, prout ipse Dominus dixit: *Tristis est anima mea usque ad mortem.* Tum quære ex Christo: IESU voluptas cordium, quis te adeo afflixit! Respondebit ipse proculdubio, te fuisse causam tristitiæ, illa tua voluptate, illis tuis peccatis,

quæ

q æ tunc Christus in horto videbat, & quæ tant pere nunc horrebat, ac detestabatur. Quibus expensis, excita in te summum odium, ac detestationem peccati, præsertim illius in quod sæpius laberis. Pete à Christo mœrente contritionem de peccatis. Statue aliquod solatium Christo mœrenti afferre. Commenda Christo agonizantes tuamque agoniam, & illa tua tœdia extrema, pavorem ac tristitias, coniunge Christi tædijs, pavori ac tristitijs.

2. Vide Christum, sanguine sudantem, vide deffluentes guttas sanguinis primò in vestem, deinde in terram. Hæc admiratus, quære causam huius prodigiosi sudoris; quæ non est alia, nisi quod Christus pro salute tua, tantum laboraverit vsq; ad sudorem sanguineum. Tu vero quàm parum laboras pro salute tua, qui hactenus

tenus pro illa arcu superasti? Cui é-
tiuuoni vsque ad sanguinem restitisti?
quid heroicum generosè fecisti? Con-
fundere. Collige istas guttas sangui-
nis tanquam gemmas pretiosas, & re-
pone in corde. Suppone terram cor-
dis tui isti pluviæ sanguineæ & pete
à Christo, vt hoc rore pretioso cor tu-
um aspergat, reddatq; fertile ad pro-
ducendos flores & fructus virtutum.
Denique statue, vsq. ad sudorem, vsq;
ad Sanguinem, pro DEO, pro cœlo,
pro anima tua generosè operari.

Christus Comprehenditur.

I.

COnsidera ex vna parte furorem satellitum, quo in Christum velut in agnum lupi irruerunt, eumq; funibus & catenis ligarunt ad instar prædonis. Ex altera parte vide mansuetudinem Christi, non repugnantis, sed

sed spontè manus offerentis ad vincula. O Samson invictissime, quis te his compedibus ligavit? Nemo alius ô anima nisi amor tui, aut potius peccata tua; ita enim dicit per Prophetam: *Funes peccatorum circumplexi sunt me gratis.* Ergo tam duro eris corde, vt videns amore tui ligatum DEUM hominem, non permittas te ab eo ligari, non catenâ ferreâ, sed aureâ amoris? Non ut amittas libertatem & vitam, & ut maiorem acquiras libertatem & vitam æternam. Instat tam diu ad portam cordis tui pulsans DEUS, vt te liget sibi in victimam, sibique adstringat. Dona te aliquando ipsi qui se tibi ad tam dira tormenta donauit. O Domine liga cor meum amore tuo; liga memoriam, ut tui solius recordetur, oculos, ne videant vanitatem; liga manus, ne operentur iniquitatem; liga linguam

guum, ne quod tibi displicet loquatur; liga pedes, ne ambulent in via Peccatorum; liga me totum vinculis charitatis, vt vivam totus tuus in æternum.

2. Christus tam crudeliter ligatus, ad terram a nefarijs satellitibus prosternitur, eorumq; pedibus conculcatur. Vide anima mea, Dominum gloriæ, Regem maiestatis, cui curvatur omne genu, qui sedet super Cherubim, cuius cœlum sedes est, sub pedibus vilissimorum hominum iacentem. O quantum se demisit pro te tanta maiestas! & tu pulvis & cinis, terræ vermiculus, tam studiosè alta petis, omnibus cupis eminere, nulli vis subijci. Erubesce & desle tuam superbiam, disce a Christo conculcato humilitaté, disce alijs subijci. Offer Deo istã Christi humilitaté, pro tua superbia & pete hãc virtuté a Christo pro amore tui conculcato.

Chri-

Christus ad Annam alapâ cæditur.

I.

COnsidera, quomodo Christus ab Anna Pontifice interrogatus de sua doctrina, cum modestè respondisset, suam doctrinam esse publicam, ob hoc modestum responsum, ab uno ministrorum alapam accepit. Expende quam fuerit hæc alapa Christo tantæ dignitatis Personæ, in tot aspectantium præsentia, non solum graviter contumeliosa, sed etiam crudelis cum fuerit inflicta manu armata, ita vt Christus in terram prolapsus sit. Cõtemplare ergo faciem Christi lividam, vide signa illius sacrilegæ manus, faciei Christi impressa, & obstupesce tantum scelus Christiq; patientiæ compatere, sed simul vide tuam impietatem. O quoties & tu faciem Christi percussisti! non volendo audire

eius vo[illegible], qu[illegible] tibi ad cor loquitur c[illegible]mnendo ipsius vocationem ad statum meliorem, non æstimando Christi Consilia igitur cum dolo-re pectus tuum percute. & osculare Crucifixi imaginem, petendo veniam, & emendationem proponendo.

2. Considera patientiam & mansuetudinem Christi: pro tam crudeli & ignominiosa alapa, non evocat è cœlo fulmina, non malum imprecatur, non signum ullum impatientiæ, ostendit non prorumpit in verba mordacia sed mansuetissime respondet: *Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo, si autem bene quid me cædis?* Admirare hanc patientiam & mansuetudinem, simul te erubescere super tuâ impatientiam, dum vno verbo [illegible] levi [illegible] provocatus, tam facile exardescis nihil nisi minas & vindictam spiras, in tot verba aspera

ra & maledicta prorumpis. Confunde, disce a Christo mansuetudinem & patientiam, eamque propone, ac pete a Christo mansuetissimo.

Christus apud Caipham.

I.

VIde Christum ligatum stare cum omni modestia ante Caipham; Considera quam iniustè ipsa Innocentia & virtus DEI in illo concilio accusatur! quomodo ille, qui est Sanctus Sanctorum, & author vitæ, pronunciatur blasphemus, & Reus mortis iudicatur. Hinc agnosce, quam sint erronea Iudicia humana, quæ Christum condemnarunt, ac proinde quam parui sint æstimanda. Tu verò quam studiosè ea quæris! quantum affligeris, cum iniustè accusaris aut condemnaris. Erubesce, & disce exemplo Christi pati accusationes, calumnias, & in-

& Iuditia hominum, atq; ad hæc tolleranda offerre, amore Christi iniustè accusati & condemnati, a DEO auxilium petendo.

2. Considera alias iniurias, quas hac nocte passus est Christus in domo Caiphæ. Nam alligatus ad columnam fuit expositus tanquam meta opprobriorum, furori satellitum, quorum aliqui velarunt faciem eius, alij pugnis & alapis eum cædebant, alij in faciem eius spuebant, alij capillos euellebant. Admirare hoc spectaculum, & compatere ex corde Christo, tanta pro amore tui patienti, simul etiam dole, quod tu quoque velare soleas oculos Christi, quando ita liberè peccas, ac si te peccantem DEUS non videret. Dole, quod in faciem Christi spuas, dum in præsentia illius effutis verba inhonesta, sputis omnibus turpiora. Dole, quod Christo alapam

indigis. cùm alios confundis, & ex amore Domini tui abhinc serio corrige corrigenda.

Christus apud Pilatum.

I.

CONsidera calumnias Christo impositas à Iudæis apud Pilatum, tam enormes. Nam appellatus est malefactor, seditiosus, ambitiosus, læsæ maiestatis reus & tamen fuit innocens, segregatus à peccatoribus Sanctus Sanctorum. Ex altera parte considera silentium Christi, cum nec per se nec per alium voluerit refutare calumnias, licet faciliè potuerit & licet faventem sibi Iudicem habuerit. Hinc vero reflexione supra te facta, vide an tu quoque in aliquo innocente Christum nō es calumniatus, ac non infirmaveris & deinceps hoc vitiū a pertea Dei charitate proximi. Deinde vide quo silen-

lentio toleras calumnias, iniquas accusationes, detractiones & ad illas tolerandas etiam resolve amore Christi, petendo patientiam.

2 Expende illa verba Christi cùm interrogatus a Pilato: Ergo Rex es tu? Respondit: *Regnum meum non est de hoc mundo.* Quibus verbis docet Christus nos, qui Christum adoramus, non debere inhiare mundanis divitiis, honoribus, voluptatibus, quæ omnia transeunt sicut fumus & umbra sed potius studere congregandis meritis, & divitijs æternis, spectando in omnibus nostris actionibus Regnum cœlorum, & gloriam æternam, ad quã creati sumus. Tu verò ô quantum affixus es mundo eiusq; fallacijs, quã rarò ad bona æterna & cœlestia aspiras, & tamen te Christi sequacem esse dicis Erubesce mendacium istud & pete a Deo gratiam, vt tibi vilescant

omnia transitoria, & chara sint bona, æterna.

Christus apud Herodem.

I.

COonsidera quomodo Christus per plateas vrbis publicas, spectante populi multitudine, cinctus funibus & catenis, ab vno tribunali ad aliud, tanquam Latro ducitur, aut potius trahitur; quomodo a satellitibus nefarijs nunc pugnis, nunc calcibus tunditur, quomodo ab insolentissima plebe, cui tot benficia præstitit, illuditur, luto, lapidibus impetitur, iam latro, iã falsus Propheta, ac deceptor hominum proclamatur. Ex altera parte eleva mentem & considera in Christo illam adorandam Maiestatem, cui seruiunt Angeli, quæ rebus omnibus dominatur; illã potentiam, cui nemo resistere potest; & hæc obstupescens

incla-

inclama: Pro me! pro me! vilissimo vermiculo, talia DEUS patitur, pro me conculcatur, pro me DEUS ligatus, irrisus! &c. Et hoc sæpius repete, donec cor tuum accendatur; tunc enim prorumpes in affectum compassionis erga Christum talia patientem, & in affectum doloris de tuis peccatis, quæ fuerunt causa Christo harum afflictionum. Deinde amore Christi facies propositum vitandi hoc vel illud peccatum item vincendi hunc vel illum respectum humanum, & repugnantiam in obsequio Divino.

2. Considera Christum, qui est Sapientia DEI infinita, ab Herode eiusq; aulicis contemptum & pro stulto habitum, irrisum, atque veste alba indutum, ut ab omnibus pro fatuo haberetur, & ita per plateas reductũ ad Pilatum. O quæ tunc probra, quas irrisiones audivit cum summa patien-

tia ab illa fice nomma u n. Innocentissimus Salvator! & tu ab omnibus vis honorari, laudari adorari, cũ id nec ob sapientiā nec ob patientiam merearis. Cõfundere de hac tua ambitione, disce a Christo cõtéptus, irrisiones ac probra, eius amore pati, hæc enim sunt insignia servorum Christi, quibus, ipse indutus fuit apud Herodem Pete etiam a Christo veste n albam puritatis, quam ipse nobis hac irrisoria veste comparavit.

Christus redit ad Pilatum.

I.

EXpende Christi ignominiosam cum latrone Barabba comparationem, atq, Barabbæ præ Christo electionem: quod ô quantum dolorem Christo attulit! cùm vidit se adeò contemptum ab illo populo, quem tot beneficiis cumulavit. Sed tu quoque an non

præ,

præfers Barabbam Christo? Quando magis adhæres suggestioni Dæmonis, quam inspirationi Divinæ: quando pluris æstimas mundi voluptatem, divitias, honores, quam Christi gratiã & vitam æternam: quando Christi voluntatem postponis tuæ voluntati, rationem sensui, spiritum carni, æternitatem bonis temporalibus. Deplora ergo istam cœcitatem tuam, deprecare Christum, & ex nunc illum eiusque gratiam æstima super omnia, supra divitias, supra amicos, supra famam, supra voluptates, &c.

2. Considera vociferationem Iudæorum clamantium: Tolle, tolle, crucifige; hos plausus retulit summa Sapientia, summa Sanctitas summa Beneficentia Christi, & tu tantoperè ambis laudem humanam, & plausus, adeò affligeris, cum illis cares, quibus tamen vndiq; indignus es. Con-

fundere & hinc disce contemnere laudem humanam, & gloriam a solo DEO quærere, apud quem solum vera est laus, & quidem æterna.

Christus Flagellatur.

I.

EXpande Christi in conspectu tot hominum probrosam nuditatem, ante flagellationem. Quanta ibi fuit Christi verecundia, de qua dicit ad Patrem in Psalmo: *Tu scis confusionem & reverentiam meam!* Quantum verò te amavit! qui amore tui vestibus etiam spoliari voluit, vt te veste gratiæ, & virtutum, ac stolâ gloriæ indueret. Propter te eò devenit DEUS, qui cœlum stellis, terram floribus, aves plumis, Angelos gloria vestit, vt amore tui factus sit nudus. Tu iam vide, quid te par sit facere, amore huius Domini. An non expedit, vt te spolies

om

omnibus affectibus inordinatis, omnibus solatiis, omnibus commoditatibus, vt Christum Ducem tuum nudum, miles nudus sequaris.

2. Vide Christum ad columnam atrociter funibus ligari, non reluctantem, non resistentem, sed vltrò manus ligandas offerentem. Admirare hanc Christi obedientiam, eumque imitari stude, vt propter DEUM non satellitibus sed superioribus tuis promptè obedias, & præsertim vt obedias DEO, dum tuam libertatem vult ligare, & te sibi adstringere nexu amoris.

3. Considera diram Christi flagellationem. Dira fuit ex parte temporis quia iuxta aliquos duravit una hora & media. Dira ex parte flagellorum, quæ constabant ex nervis, catenis ferreis, virgis spinosis. Dira ex numero plagarum, quarum numerantur

tur 6666: a planta pedis vſq; ad verticem Chriſti. Dira ex rabie carnificũ, qui partim pecc unijs conducti a Iudæis, partim a Dæmone incitati, crudeliſſimè ſæuiebant in Chriſtum, alij alijs ſuccedendo. Deniq; dira fuit ex parte carnis & cõplexionis Chriſti delicatiſſimæ. Vide ergo in carne Chriſti ſulcos; vide ſanguinem defluentem in terram, vide totam carnem laceratam, vide oſſa transparentia: & te ipſum huius lanienæ reum agnoſce. Hæc enim patitur Chriſtus propter tuam libidinem, propter tuas carnis delicias. De his igitur dole, Chriſto compatere, & firmiter propone fugam omnis voluptatis carnalis, & carnis mortificationem. Deniq; in ſanguine Chriſti in hac flagellatione effuſo, animam tuam contaminatam laua, dicendo cum Pſalmiſta; Amplius laua me Domine ab iniqui-

tate mea, & a peccato meo munda me, &c.

Christus spinis coronatur.

1.

EXpende amorem Christi erga te: Non satis fuit ipsi tam copiosum pro te sanguinem effudisse in flagellatione: una adhuc pars corporis, nempe caput, superfuit a vulnere libera: & hanc etiam voluit pro te lacerari spinis. Vide ergo qua rabie milites imponunt Christo coronam spineam, tamq; capiti sacrosancto baculis crudelissimè infigunt. Vide spinas, quarum, plures numerantur quam mille, usq; ad cerebrum pertingentes, iuxta S. Bernardum. Vide sacrum, cruorem copiosissime primò in faciem, deinde in corpus ex facie defluentem. Tu verò Christiane, ah quã Christo difformis es! qui caput tuum

coronas cogitationibus lascivis, superbis, ambitiosis, quæ in has spinas conversæ, Christi caput laniarunt. Itane decet sub spinoso capite membrum esse delicatum? Itane Regis ad exemplum tui componeris? Ah depone aliquando amore Christi istas rosas evanidas ex capite tuo, & impone tibi coronam Christi spineam, quæ in auream in cœlo convertatur.

2. Christo sic coronato ad ludibrium traditur in manus arundo, loco sceptri. Vide quid Christo mundus offerat, & quid tibi etiã afferre possit. Nil nisi arundineum, nisi bona vacua, inania, fragilia, O quantum hoc dono tibi illudit! Cur ergo potius non amas aureũ Christi sceptrũ, Regni cœlestis insigne? Cur tibi illudi permittis? Redi aliquando ad mentem, & solida postfer caducis, temporalia æternis.

3. Vide quomodo Christo illudũt milites, vno genu flectunt ante ipſum, & manu caput feriunt ac vulnerant. Regem appellant ſed regem dolorum faciunt. Regem adorant, ſed arundine donatum. O quoties & tu ita Christo illudis, cùm eum adoras orando, ſed contemnis malè operando, cum ipſum uno genu adoras, altero Diabolum; cum ipſi offers illa arundinea & fragilia propoſita, illam arundineã omni ſpiritu vacuam pietatem. Erubeſce hanc impietatem, & ſtatue, Christum ſolida virtute adorare, haſque illuſiones compenſa, dicendo cum Pſalte: *Tu es ipſe rex meus & DEVS meus, ô Domine ego ſervus tuus & filius ancillæ tuæ.*

Christus damnatur ad crucem, eamque baiulat.

1.

CO nſidera puſillanimitatem Pilati,

Is enim agnovit Innocentiam Christi, dicendo: *Ego nullam in eo causam mortis invenio:* & tamen propter respectus humanos; propter gratiam conservandam apud Cæsarem, propter vitanda odia Iudæorum; Christum iniustissimè damnavit ad Crucem. O Respectus humani infelices, an unum ad hoc impulistis, ut Christum eiusq; imitationem, ut vocationem respueret, ut virtutem desereret, ut damnaret Christi consilia & præcepta? Ego ipse, an talis non sum? Nolo deinceps esse ô Domine, da mihi generosũ animũ omnes respectus humanos cõtẽnẽdi, ubiq; magis adhærẽdi, & virtuti, quã amicis, quã mũdo, quã carni, omnibusque alijs, me à te avocantibus.

2. Vide Christum damnatum ad mortem, cruce onustum per vias publicas procedere, atque montem Calvariæ conscendere, vide quàm sæpe

iam

iam sanguine exhausto debilitatus, sub pondere crucis labitur, nec ullus adest qui illum in cruce ferenda iuvare velit. A te igitur hoc solatium petit, illis Evangelij verbis: *Qui vult venire post me, tollat crucem suam, & sequatur me.* Non vult, vt tantam, tamque gravem crucem feras, quantam ipse tulit, sed tantum vult, vt feras crucem tuam, id est crucem parvam, crucem tuis viribus accomodatam, crucem tuis peccatis debitam. Cur ego renuis? Cur te excusas? Cur humeros cruci Christi non submittis? Resolve te aliquando generosè & offer Christo ad portandam cum illo crucem, & disce, non esse aliam ad cœlum viam, nisi hanc, quâ Christus iuit, crucem ferens.

Christus Crucifigitur.

I

COnsidera, Christo ante Crucifixionem

nem in monte Calvario, cum iam vix spiraret præ debilitate, oblatum esse vinum felle mistum. Quanta ista crudelitas fuit! Quam acerbum Christo tormentum! Quanta porrò Christi erga nos Charitas, qui amore nostri, nullum sensum suum, etiam gustum, voluit esse à dolore immunem, Et tu an Christo vinum felle mistum non propinas! Cum illi offers illas deuotiones tepidas, illa bona opera tot imperfectionibus mista, cum in potu temperantiam debitam non obseruas. Dole de istis defectibus, atque hic & nunc offer aliquem actum heroicum, maximæ alicuius tuæ repugnantiæ victorem, quo gustum Christi felle exasperatum recrees.

2. Vide Christum vestibus ad carnem concreto sanguine adhærentibus, non minus ignominiosè, quam crudeliter nudatum, ac planè excoriatum,

tum, prosterni in trabem crucis. Vide cum quanta charitate extendit manus & pedes, ut cruci affigantur. Vide quo furore carnifi um, membra sacrosancta extendantur & clavis perforentur. Vide quomodo se Christus offert in hoc altari pro peccatis tuis, in sacrificium DEO Patri. Hinc verò disce amore Christi, te spoliare commoditatibus in vestitu in lecto, & alijs, ut nudus, nudo Christo Crucifixo te adstringas. Disce crucifigere carnem tuam, manus, ne quid mali operentur; pedes ne per viam iniquitatis ad occasionem peccati ambulent, ac denique totum corpus tuum, vt dicere possis cum Apostolo, *Christi confixus sum cruci.* Itaque ad hoc te Christo Crucifixo prompte offer, dicendo: ô IESU pro me Crucifixe volo tecum crucifigi, ut tecum vivam in æternum.

3. Vi-

5. Vide inauditum spectaculum, pendentem in cruce, medium inter latrones qui in throno gloriæ est medius inter Personas Diuinas, nudum, lividum undique cruentatum. Vide rivos sanguinis è manibus & pedibus, ac toto corpore in terram defluentes. Considera totum corpus, caput, oculos, faciem, manus, latus, & vide an aliqua pars à planta pedis vsque ad verticem vacet dolore. Vide an aliquod solatium habeat à Patre, à Matre, ab amicis. Et hæc considerans, compatere ei toto cordis affectu, osculare omnia & singula vulnera ipsius, suppone cor tuum immundum & sterile, sanguini ex vulneribus mananti. Offer hoc sacrificium cruentum Patri pro peccatis tuis. Pete à Christo, vt tanti cruciatus prò te non sint frustra suscepti.

Chri-

Christus moritur.

I.

EXpende quod Christus moribundus, Ioanni propter eius castitatem eximiam, Beatam Virginem pro matre testamento legavit illis verbis: *Ecce Mater tua.* Tu quoque accede ad crucem tanquam ad lectulum Patris tui morientis, & valedicendo ipsi cum lacrymis, pete ab eo supremam benedictionem. Pete etiam vt aliquid tibi testamento relinquat. Et si amator castitatis es, audies ab ipso tibi tradi B. Virginem pro Matre tua, atque de illa ad te dici: *Ecce Mater tua.* Vide ergo, ut affectu Ioannis illam deinceps ames illique servias.

Expende suprema illa verba Christi morientis. *Pater in manus tuas commendo spiritum meum.* Merito hoc dixit Christus, non enim habuit

diui-

divitias non honores, ipsum corpus iam per tot vulnera penè amiserat. Solus restabat spiritus, hunc ergo in manus Patris æterni reponit, quia dignus fuit cõplexu Patris, utpote spiritꝰ purissimus, sanctissimus, Patri obediẽtissimus eiusq; amãtissimus. Tu verò in illo extremo mortis agone, poterisnè meritò spiritũ tuum in manus DEI redderes. Vide qualis sit tuus spiritus, vide cui servias, an DEO, an mundo, an carni; ab illo enim in fine vitæ præmium sperare debebis, cui tota vita servies.

2. Christus inclinato capite tradit spiritum. Inclinat caput, in signum obedientiæ, ex qua moriebatur. Inclinat caput, vt tibi suum spiritum inspiret. Inclinat caput, ut tibi det supremũ osculum benignissimus Pater filio prodigo. Et sic tandem paulatim deficientibus viribus color vultus mutatur,

tatur, oculi clauduntur, ac denique DEUS Homo moritur. Moritur Dominus tuus, Pater tuus, Magister tuus, Pastor tuus &c. &c. Et adhuc lacrymas continens, petris lapidis durius cor meum? Elique te tandem aliquando in lacrymas, & defle tua peccata, quæ fuerunt causa mortis Filio DEI. Age gratias pro tàm copiosa redemptione tui & per mortem crudelissimam Christi, pete felicem mortem tuam, ut in manibus Christi, in præsentia DEI Matris moriaris, cum Christo in æternum victurus.

CAPVT XVII.

De modis colendi Deiparam Virginem, præsertim in Festis Ipsius.

Centum Exercitia Pietatis proponit erga DEI Matrem Paradisus Hagiophili, *toti-*

totidemque alia in ... m Marianum. Nos aliqua quæ magis usui esse possunt, afferemus

Exercitium I.

HAbere in promptu, & frequenter per diem usurpare aspirationes iaculatorias ad DEI Matrem, quales potest esse hæc S. Francisci Xaverij: *Mater DEI memento mei, Domina opitulare.* Vel hæc B. Stanisl. *O MARIA sis mihi Propitia.* Vel hæc *Mater DEI memento te esse Matrem.* Hanc aspirationem continuam Patr Gabrieli varia in suis angustijs repetere obito adstitit B. Virgo, dixitque: *Es tu mei iam oblitus?* Talis etiam hæc est aspiratio: *Mater amabilis amo te.* Et: *Viuat MARIA, o MARIA quando te videbo!*

Exercitium II.

SIngulis diebus se devovere B. Virgini

gini in fi un & man ip m r pe-
tendo illam f rmulam Co e ega io-
ni consuetam, *Sancta* M A R I A *Mater* DEI *&c.*

Ita Marinus, frater B. Petri Damiani supplex coram ara DE Matris, cingulum suo collo pro fune n ec, & it non solum loco serui, sed etiam ut mancipium eidem dedicavit, quod ut re ipsa pr fiteretur, illo ipso loco se ipsum loco mancip j diuerberavit & loco tributi argenteum numerum ad corno altaris DE PARæ deposuit Alij deligunt & acceptant B. Virginem pro sua sp sa, exemplo S. Edmundi Archiepiscopi Cantuariensis qui adhuc Philosoph æ studens, votum Virginitatis em sit ante imaginem DE Matris eiu q; digito p o arrha suæ fide, annulum aureum inseruit, cui insculptum erat, *Ave MARIA.* Similiter desponsauit sibi B Vir-

gin m

ginem Pater Brunus a Sancti Cruce S. I. cui DEIPARA annulum in digitum inservit.

Exercitium III.

HAbere consuetas orationes ad B. Virginem; quas ipsi singulis diebus ceu vectigal constanter persolvas. Pater Bernardinus Realinus Soc. IESU, recitabat quotidie Rosaria 12. Pater Balthasar Moral 2.20. Ioannes de la Febure 30. S. Ludovicus Galliarum Rex, Sanctus Carolus Borromæus, Sanctus Vincentius Ferrariensis, recitabant quotidie maius B. Virginis Officium, compositum à Petro Damiano Cardinali, ante annos 603. Alij cum Alphonso Rodriquez quotidie recitant Officium de Immaculata Conceptione, quod B. Virgini plurimùm placere, multis exemplis comprobatum est, Alij recitant Canticum B. Virginis cum 4. Psalmis, ex quorum literis initiali;

tialibus componitur sacrosanctum nomen MARIA, vti faciebat Pater Ioannes à Campis S. I. Alij Litanias Lauretanas, quæ habent annexas Indulgentias 200, annorum, & iuvant pro felici morte impetranda.

Exercitium IV.

DEfendere honorem B. Virginis, & cultum ipsius promouere. Ita Angelicus adolescens Ioannes Berchmans Soc. IESU votum edidit, defendendi Immaculatam B. Virginis Conceptionem, nisi aliter Ecclesia definiret, quod votum suo sanguine subscripsit. Ita Carolus S. Brigittæ filius, optabat æterna potius supplicia pati, quã permittere vt culpà suâ quidquam gloriæ Marianæ decederet, ob quem affectum meruit in Iudicio Particulari à B. Virgine defendi, & Dæmonum faucibus eripi. Ita Reges ac Principes pro honore DEIPARÆ in-

gentes, facere sumptus. Iacobus I. Aragoniæ Rex vltra duo millia sacrarum ædium, nomini Eius dedicavit. Pulcheria Imperatrix aram ipsi ex auro elaboratam consecravit, gemmis vndique distinctam.

Ioannes I. Lusitaniæ Rex templum propè Vlissiponam extruxit, ubi tantum argenti dono reliquit, quod quater contena nummum aureorum millia excederet.

Exercitium V.

LAudes B. Virginis sive voce, sive scripto celebrare.

Ita Sanctus Casimirus Poloniæ Princeps, laudes ipsius cecinit. Ioannes Barchmans voto se obstrinxit, primum, quem editurus esset librum, fore Apologiam Immaculatæ Conceptionis. Pater Iosephus Anchieta Soci IESU apud Barbaros obiens 28 6. disticha de B. Virgine, sola memoriâ

pro

pro charta & calamo usus, composu. it. Alij Alphabetum Elogiorum B. Virginis conficiunt, & sæpius recolunt, vti fecit Pater Alvarus Arias Soc IESU. Alij de ipsius Excellentijs ex condicto colloquuntur crebrius, quod ipsum præscribit Lex I. Congregationis his verbis: *Sæpius inter se agentes, mutuò se ad eius amorem & cultum studeant impellere, & ardentem quandam cupiditatem Sanctissimi nominis eius extollendi.*

Exercitium VI.

LEgere vel meditari de Excellentijs, Virtutibus, Beneficijs DEIPARÆ, præsertim diebus Sabbathi & in festis ipsius. Ita Pater Franciscus Suarez nostrorum Theologorũ Princeps, singulis festis B. Virginis in meditatione circa eius Virtutes duas horas insumebat. Hoc nimirum est, ex memoria propria & intellectu, facere sa-

cellum B. Virginis, imaginibus ipsius ornatissimum ut nullæ aliæ prophanæ locum habeant.

Exercitium VII.

ANte Actiones benedictionem, à DEI Matre petere.

Ita Beatus Stanislaus Kostka, Romæ in Tyrocinio Societatis degens, manè & vesperè, se versus templum S. Mariæ Maioris obvertebat, & flexo vtroque genu, ab Ea precabatur benedictionem, oblato illi invicem suo corde.

Ita etiam S. Catharina Suetica, ad initium cuiuslibet actionis præmittebat *Ave MARIA*. Et Pater Gonsalvus Gomez Soc. IESU priusquam loqueretur, nomine MARIÆ decies prolato, linguam suam consecrabat.

Exercitium VIII.

AMore Beatissimæ Virginis vincere ten-

tentationes, & heroica opera exercere. Ita quidam infamis lasciviæ consuetudine liberatus est, cum se ex consilio Sancti Bernardi, primo per triduum amore SS. Trinitatis, deinde per aliud triduum amore Beatissimæ Virginis à flagitio continuisset.

Ita plurimi amore DEIPARÆ, usum, gustum, linguam, mortificant, vimque sibi faciunt, vt rapiant Regnum DEI.

Exercitium IX.

Virtutes B. Virginis imitari.

Hoc genus colendi B. Virginem est præstantissimum, illique gratissimum, & præscribitur in prima lege Congregationis, his verbis: *Vitæ morumque integritate, virtutum illius præstantissimarum exempla imitari conentur.* Nam ut ait S. Ambrosius lib. 2 de Virg. *Quicunque sibi MARIÆ optat præmium, imitetur exemplum.*

Præcipua verò cultorum DEIPARÆ cura esse debet, imitari ipsius Angelicam mentis & corporis puritatem, quâ virtute nihil est ipsi gratius, cum eam ipsa fundaverit in mundo, quæ prima Votum Virginitatis emisit. Ita B. Aloysius, ita Alexander Bertius adhuc nouennes, voto se Virginitatis obstrinxerunt.

Exercitium X.

VArias mortificationes assumere in honorem DEI Matris, præsertim diebus Sabbathi, & in peruigil ijs festorum Ipsius.

Ita se tanquam servum inutilem flagellis cædebat quotidie Pater Franciscus Suarez Soc. IESU; bis quotidie Pater Hieronymus de Mercado; ter Pater Ioannes Sebastianus; quater Pater Sertorius Caputus; ter quaterue Pater Augustinus Espinosa infligens sibi quot vicibus duo imo & quin-

quinque ictuum millia; duodecies intra vnum diem & noctem Pater Gaspar Druzbicki. Alij in honorem pretiosissimæ Parentis arcta instituunt ieiunia. quorum Franciscus Cardinalis Toletus, etiam in in ultima ætate, Quadragesimam Marianam celebrabat ante eius assumptionem. Alij cilicio se amore illius affligunt, e quorum numero Pater Ioannes Neronus quotidie per annos 40. Alij cum S. Francisco Xaverio in pervigilio eiusdem somno se fraudant. Alij abiecta & humilia opera, in honorem humilitatis Marianæ exercent, uti exercebat Pater Martinus Alberto septuagenarius, cui Sabbatho domûs sordes colligenti, B. Virgo blandè faciem mulcens dixit: *Martine, scis sordes domûs colligere: Fili mi, valde mihi hoc placet.*

Exercitium XI.

HAbere in conclavi imaginem B.

Virginis, eamque sæpè venerari. Ita Pater Ignatius Plancus S. I. nunquam à cubiculo prodibat, nisi petita benedictione à DEIPARA, coram Eius imagine. Alij oculos in imaginem Eiusdem defigunt, ad imitationem S. Alexij, de gentis sub porticu Edeseni templi. Alij Eandem in obuijs ipsius imaginibus salutant, vicissimq; ab Ea salutantur, cum Sancto Bernardo, & cum Patre Ioanne Castillo S. I, qui imaginem B. Virginis osculatus, osculum vicissim accepit ex imagine. Alij imaginem Eiusdem secum propè cor circumferunt cum S. Patre nostro Ignatio.

Exercitium XII.

NOmini Sacro Mariæ reuerentiam exhibere. Ita P. Franciscus Binantius ex ordine Minimorum nomen IESU & MARIÆ scriptoriô cultello pectori insculpsit: sed hoc admirandum

dum potius, quàm imitandum: satis est digito id facere. Alij sæpe hoc nomen pronuntiant, qualis fuit illa Fœmina Iaponica circa annum 1621. quæ ad fidem conversa Angelo custode excitante, per diem 140000. vicibus nomen IESU & MARIÆ pronunciabat, sicut olim, Dæmone eam noctu excitante, pronuntiare nomen solebat Amidæ Iaponum DEI.

Alij nihil negant, quidquid nomine MARIÆ petitur. Alij caput inclinant, aut genu flectunt audito hoc nomine Sacro Sancto. Alij initium scribendi ab hoc nomine sumunt, vt ei laborem suum inscribant. Omissis brevitatis studio alijs Exercitijs Pietatis erga B. Virginem, subijciemus pios affectus erga Eandem.

Affectus erga B. Virginem.

Qui disponi possunt per Decades Coronæ.

1.

Adoratio Eminentissima DEI Mater & Virgo, adoro Te cultu Hyperduliæ cum tota Ecclesia tanq. s. Matrem DEI & Dominam Mundi.

2. *Laus* Gloriosissima DEI Mater, Te laudo & glorifico, & post DEUM ab omnibus laudari & glorificari desidero.

3. *Gratulatio* Gaudeo cum tota Ecclesia, & gratulor Tibi de omnibus donis naturæ gratiæ & gloriæ super omnes Sanctos Tibi à DEO collatis.

4. *Gratiarū actio* Beneficentissima Mater DEI, ago Tibi gratias, pro omnibus obsequijs & affectibus Christo Domino exhibitis, & pro omnibus beneficijs toti Ecclesiæ impetratis.

5. *Amor.* Preciosissima Mater DEI, Te summè post DEUM æstimo, & amo propter Dignitatem Tuam

6, *Obla-*

6. *Oblatio sui.* Dignissima DEI Mater agnosco te & recipio in Matrem, & Dominam meam, meque Tibi in filium & mancipium perpetuum offero.

7. *Fiducia.* Potentissima DEI Mater, in Tua intercessione spem meam maximam post Christum, de bonis temporalibus & æternis repono.

8. *Petitio.* Benignissima Mater DEI, monstra Te mihi esse Matrem in vita & in morte mea.

Vltra hos affectus in festis B. Virginis, alij eliciendi sunt accomodati festo, quod celebratur. Itaque,

In Festo Conceptionis & Nativitatis B. Virginis.

I.

SAlutabis cum SS. Angelis Reginam mundi, prodeuntem in hunc mundum.

2. Profitebers, te firmiter assentiri quod B. Virgo sit concepta sine labe, quàmdiu Ecclesia contrarium non definiverit, quot utique non speratur futurum.

3. Gratulaberis ipsi de Immaculata Conceptione, de confirmatione in gratia, de usu perfecto rationis, alijsque gratijs, quibus in instanti suæ Conceptionis fuit supra omnes Sanctos à DEO cumulata.

4. Pro ijsdem favoribus erga B. Virginem gratias ages SS. Trinitati, simul gratulando ipsi de illo gustu & complacentia, quam habuit de hoc singulari opere suo, in eo instanti, quo illud creavit.

5. Adorabis in B. Virgine concepta & nata, relucentem DEI Puritatem Sanctitatem, Sapientiam, Miseri ordiam, &c.

6. Offeres tanquam subditus huic Re-

Reginæ supremæ in mundum ingredienti, aliquod vectigal, V. G. aliquod firmum propositum.

7. Per immmaculatam eiusdem Conceptionem & confirmationem in gratia *petes* puritatem, vtque DEVM grauiter nunquam offendas.

Tessera huius diei erit: *Vivat Maria immaculatè concepta.*

In Annuntiatione:

1.

ADorarabis B. Virginem tanquam vivum tunc tabernaculum Filij DEI incarnati.

2. Gratulaberis ei de summa inter creaturas dignitate Maternitatis Filij DEI.

3. Cum tota Ecclesia ages gratias, quod Filium DEI in uterum suum susceperit, quod eidem sanguinem suum purissimum adformandum

cor-

corpus præbuerit, & pro omnibus obsequiis & affectibus, quibus Verbum Incarnatum in suo vtero prosecuta est novem mensium spatio.

4. In honorem istorum 9. mensium, recitabis nouies salutationem Angelicam, assumendo alium Chorum Angelorum, ad singulas salutationes & ab eis petendo, vt pro te laudent Matrem DEI, ac in ea Verbum Incarnatum. Ita faciebat Angelicæ virtutis adolescens Ioannes Berchmans Soc. IESU.

5. Petes per Maternitatem ipsius, vt tibi monstret Se esse Matrem.

Deinde per diem frequenter dices; *Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portaverunt æterni Patris filium. Beata Mater munere, cuius supernus artifex, mundum pugillo continens, ventris sub arca clausus est.*

In

In Purificatione.

1.

GRatias ages Beatæ Virgini, & simul gratulaberis, quod prima Filium DEI in manibus suis SS. Trinitati, in sacrificium hodie obtulerit, eique tantum gustum & complacentiam dederit.

2. Egenti B. Virgini offeres pro turture gemitus tuos pro peccatis, pro columba, candorem & simplicitatem.

3. Petes à B. Virgine, vt sicut hodie præsentat DEO Filium suum, ita te etiam præsentare dignetur SS. Trinitati. Deinde sicut deposuit Dominum IESUM in vlnis Simeonis, ita etiam eundem in corde tuo reponat & custodiat.

In Planctu B. Virginis.

1.

Com-

COmpatieris omnibus doloribus & afflictionibus B. Virginis.

2. Ages gratias pro affectibus & obsequiis, quae Christo patienti & mortuo exhibuit.

3. Ad solatium ipsi dandum, diuides ipsius dolorem tecum, subeundo voluntariè afflictiones & dolores siue animi sive corporis.

4. *Petes* ab ipsa per dolores, quos in passione Filij sui sustinuit; vt tibi morienti assistat, sicut adstitit morienti in Cruce Filio suo.

In Assumptione.

1.

SVpplex valedices discedenti in Coelum B. Virgini, & petes ab illa cum Apostolis maternam benedictionem.

2. Gratias ages ipsi quod vivendo in hoc mundo, tot exempla virtutum Ecclesiae reliquerit.

3 Gra-

3. Gratulaberis illi, quod illius animam è corpore exeuntem Christus complexus fuerit, super Angelos exaltarit, & coronaverit. Gratulaberis item ipsi de gloria corporis, & de laureolis.

4. Recognosces illam sic coronatam, Reginam cœli & terræ, & cum singulis seorsim sanctorum ordinibus illam adorabis.

5. *Petes* vt in cœlo sit tua apud Deũ advocata in omnibus tuis indigentiis.

Tessera huius diei, *Vivat Regina cælorum. Vivat Domina Angelorum.*

CAPVT XVIII.

Praxis colendi Sanctos Patronos.

PRAXIS PRIMA.

Diem

Diem S. Patroni devotè transigere.

IMprimis præmissa lectione, vel meditatione vitæ Sancti Patroni, eliges aliquam virtutem ex vita ipsius, Sancto familiarem, in cuius virtutis actibus, aliquoties te per diem exercebis, in honorem eiusdem Sancti. Unde mane assignabis tibi occasionem, numerum, & modum exercendi tales actus, & in examine a te exiges huius rationem. Deinde quamcunq; actionem honestam facies, non aliter facies, nisi affectu Sancti Patroni similem actionem exercentis, & in unione similium actionum ipsius. Itaq; die S. Ignatii, communicabis in unione communionum S. Ignatii, actum amoris DEI elicies, affectu S. Ignatii, & sic de similibus.

Postremo sæpius de die inuocabis

S.

S. Patronum per breves ad illum aspirationes, V. G. *Patroni assumite me ad vos. Estote custodes cordis mei nunc & in hora mortis meæ. Benedicti vos à Domino, qui fecit cœlum & terram.*

PRAXIS SECUNDA.

Varios affectus elicere erga Sanctum Patronum per modum Coronæ.

I.

SAncte Casimire, adoro te cultu duliæ, tanquam amicum & Filium DEI adoptivum.

2. Gaudeo de omnibus donis naturæ gratiæ & gloriæ, quibus à DEO ornatus es, & præsertim de Angelica tua puritate.

3. Confundor & erubesco, quod vitiis meis sim adeò dissimilis, & præsertim tuæ puritati.

4. Ago tibi gratias pro omnibus affe-

affectibus & obsequiis erga DEUM, & MARIAM, & pro tutela, quam hactenus mihi indigno præstitisti.

5. Recipio te in Patronum & Advocatum meum, ac me tibi trado in servum & clientem, in vita & in morte.

6 Per amorem JESU, & MARIÆ, te rogo, sis protector meus in vita & in morte, & impetra mihi à DEO tuam puritatem.

PRAXIS TERTIA.

Affectus ad DEUM circa Sanctos Patronos.

1.

ADorabo Divinas perfectiones specialiter relucentes in Sanctis. V.G. puritatem in Angelis, sapientiā in Doctoribus, sanctitatem in Confessoribus, &c.

2. G.u-

2. Gaudebo & gratulabor DEO de omni honore & amore, quem habet, & habebit v. g. à B. Aloysio.

3. Desiderabo DEUM amare & laudare corde B. Aloysij, in hac vita, morte, & in æternitate.

4. Gratias agam DEO pro donis naturæ, gratiæ, & gloriæ, B, Aloysio concessis.

5. Offeram DEO omnia B Aloysij obsequia, merita, & affectus, sive huius vitæ, sive æternitatis.

6. Petam à DEO per intercessionem B. Aloysij, virtutem, in qua ipse excelluit, v. g. castitatem.

CAPVT XIX.

Modus Sanctè moriendi

HÆc est Conclusio, quæ ex hactenus præmissis sequi debet, Mors sancta: Specialiter autem vt concludas

das vitam in bona forma, hæc dum viuis præmittenda sunt. 1. Nullum grave peccatum, etiam ad breve tempus, patiare in anima, sed quam primum illud per confessionem dele. Nec vnquam te ad somnum conferas, non præmisso actu contritionis. Quis enim scit an hac nocte non repetent à te animam tuam? Hæc verò, si in statu peccati mortalis è corpore discesserit vbi erit?

2. Asuesce vivendo resistere tentationibus, & sæpè elicere actus, fidei, spei, & charitatis, vt sic habitu contracto, facilius eos elicias in ila debilitate corporis, ac doloribus morbi lethalis.

3. Nulli rei in hoc mundo nimis afficiare, sed potius ad Patriam cœlestem sœpiùs aspira sic enim suauiter, & sine dolore animi morieris, quia

ut

ut ait Sanctus Gregorius: *cum dolore amittitur, quidquid cum amore possidetur*. De anima sic in affectibus tuis mortificata dicit Sapiens, quod *ridebit in die novissimo*. Talis fuit Maria Ognieensis quæ in geminando Alleluia Alleluia, exspiravit. Tales illi Adolescentes è Soc. nostra, B. Aloysius Gonzaga & Ioãnes Berchmans, qui nuntio mortis accepto, lætissimi decantarunt: *Te DEVM laudamus. Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus.*

4 Cùm prævisa iacula minus feriant, frequenter mortis recordare, eiusque successum DEO sæpè commenda. Hoc autem fieri potest imprimis in Sacro, dum per sacræ Hostiæ fractionem repræsentatur mors Christi Domini; ubi petes ab ipso, ne te in tua morte permittat à se in æternum separari. De inde in meridie

ridie, cum signum datur ad orandum: tunc enim, in unione mortis Christi, quæ eo tempore contigit, in manus Domini spiritum tuum in suo egressu è corpore, commendabis. Postremo dum te ad lectum conferes, recordaberis sepulchri, in quo requies tua erit.

5 Beatissimæ Virgini, ac SS, Patronis supplica sæpiùs, vt tibi in illo supremo conflictu, suppetias ferant. Sunt qui singulis diebus invocant SS. Patronos singulis mensibus in Congregatione dari solitos, quorum nomina ad hunc finem habent conscripta ad instar Litaniarum. Alij pro singulis diei horis, cum Alphonso Rodriquez, distribuunt Patronis, quamlibet horam, ex quibus aliqua erit suprema, hoc sacro præsidio, tempestivè muniendo. Et hæc præparatio ad mortem *remota*.

Obser.

Obſervanda, morte iam inſtante.

1.

INtellecto mortis periculo, quàm primum pete ſacramenta pœnitentiæ, Euchariſtiæ, ac etiam ſi tantum eſt periculum, Extremæ vnctionis, nec non applicationem Indulgentiarum. Cum maiori enim fructu ſumuntur Sacramenta ab homine, rationis vſu, & integris viribus adhuc pollente. Iuvat verò, cùm Sacerdote pactum facere, vt te ſenſibus deſtitutum, in ſupremo articulo vitæ abſolvat.

2. Si cui facienda eſt famæ, honoris, pecuniæ, fiat adhuc te vivente, ſi fieri poteſt: alioquin vt quam primum poſt mortem tuam fiat, efficaciter provide.

2. Condona ex amore Chriſti manſuetiſſimi omnes iniurias & of-

fenſas, tuis inimicis, ut DEVS tibi peccata condonet.

4. Pete veniam publicè pro defectibus, à tuis ſuperioribus, imò etiam æqualibus.

5. Si diſpoſitio bonorum facienda eſt, fiat, vt monet S. Auguſtinus, dum ſapiens es, dum tuus es. Deinde fiat in ſtatu gratiæ, vt ſic tuæ eleemoſynæ ſiat meritoriæ vitæ æternæ; vel ſi facta eſt in ſtatu peccati mortalis, poſt confeſſionem ratificetur. Fiat verò ad DEI gloriam maiorem, & ſecundum ipſius voluntatem, ita vt etiam Chriſtus in ſuis pauperibus inſtituatur hæres à te, qui tibi ſuam transſcripſit hæreditatem in cœlo.

6. Si Superior es, monitum aliquod tuis ſubditis relinque, quod tunc cordi audientium altius infigi ſolet. Ita S. Ludovicus Rex Galliæ, moribundus filio ſuo dicebat, apud Su-

rium: Fili mi, in eam rem ante omnia incumbe, ne unquam peccatum mortiferum committas S. Antonius Magnus apud eundem Surium, hæc verba suprema ad fratres dixit: Ad IESUM suspirare, & hoc Sanctissimum nomen vestris figite mentibus.

7. Curet sibi infirmus prælegi passionem Domini nostri, item historiam mortis B. Virginis & aliquorũ sanctorũ præsertĩ B. Aloysij & Ioannis Berchmans, vt exemplo pretiosæ in conspectu Domini mortis, sanctorum, discat mori. Plurimorum autem ad hoc conducet Liber, cui titulus *Pretiosæ morientium occupationes* à Patre Ioanne Nadasi Soc: IESU editus.

8. Suadet ibidem hic author cap. 8. vt moribundus faciat has intentiones, pro sua morte. *Volo mori, quia amo DEUM, & ideò volo sibi in patienti*

enti obedire. Volo mori, ut nunquam DEVM deinceps offendam. Volo mori, ut DEVM coram videam & perfectius amē, cum B. Virgine, & SS. Patronis, ad quos aspiro. Volo mori, vt imiter IESVM & MARIAM morientes. Volo mori, vt mortem stipendium peccati accipiam, pœnasque dem pro peccatis meis. Volo mori, vt immolet DEO, cui me tot modis debeo. Volo mori, vt vivam in Cælo in æternum.

9 Armetur æger in hoc supremo conflictu instrumentis pietatis, imagine crucifixi, sacris Reliquijs, & immaginibus Sanctorum, quas identidem adoret & osculetur. Item cereo benedicto, quem manibus tenens agat DEO gratias, quod se vocaverit in admirabile lumen suum, dicatque *Tu illuminas lucernam meam, Domine illumina tenebras meas. illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in mor-*

te,

te, ne quando dicat inimicus meus, prævalui adversus eum. Dum aquà lustrali aspergitur, dicatur; *Exurgat DEVS, & dissipentur inimici eius, & fugiant qui oderunt eum à facie eius.* Ita Ioannes Berchmans moribundus, Crucifixum, Coronam, & regulas, manu tenens dicebat; *Hæc sunt arma mea,* & his armatus obijt Romæ 13. Augusti, 1621, ætatis suæ 22. cum magna opinione sanctitatis.

10. Faciat moribundus has vel similes protestationes. *Protestor, quod morior verus Catholicus, in Fide, Spe, & Charitate in DEVM. Protestor, quod volo mori mancipium IESV. & MARIÆ. Protestor quod ex nunc & pro reliquo vitæ tempore nolo consentire vlli tentationi Dæmonis. Confirmo fidem datam DEO in Baptismo, & abrenuncio mundo, carni, sathanæ, meque tibi coniungo Christe in tempore & æternitate, Protestor*

quod libenter accepto omnem divinam dispositionem, tam circa animam meam, quam circa corpus, post mortem.

11. Breviter eliciat actus virtutum, præsertim Fidei, Spei, Charitatis, Contritionis, Desiderij videndi DEUM, iuxta dicta in *Corde Sancto*, vltra quæ, hæc iuvabunt.

Credo Domine, spero Domine, amo Domine.

Credo & spero videre bona Domine in terra viventium.

DEUS meus misericordia mea.

In medio umbræ mortis non timebo mala, quoniam tu mecum es.

Cupio dissolvi & esse cum Christo.

Mihi vivere Christus est, & mori lucrum.

Educ de custodia animam meam, ad confitendum tibi, me expectant iusti, donec retribuas mihi. Ita dicebat moribundus Sanctus Franciscus.

Quando veniam & apparebo ante faciem Domini?

Huc

Huc spectat, quæ sequuntur ex soliloquijs S. Augustini. *Ostende mihi consolator meus. Videam te. lumen oculorum meorum. Veni gaudium spiritus mei. Videam te lætitia cordis mei. Amplectar te, bonum, sine quo hil bonum. Fruar te optimo, sine quo nihil optimum, c. 1.*

O vita cui omnia viuunt, vita, quæ es mea vita, per quam vivo, sine qua morior, vita vitalis, dulcis & amabilis, vbi quæso es? vbi te inveniam, vt in me deficiam & in te subsistam.

Eia Domine, moriar, vt te videam, videam, vt hîc moriar.

Mori desidero vt videam Christum vivere renus, vt vivam cum Christo. ibidē.

O Lux sine qua tenebræ, illuminare huic cœco, qui in tenebris, & in umbra mortis sedet, & dirige pedes eius in viam pacis, per quam ingrediar in domum. cap. 4.

O clavis David, aperi mihi ostium lu-

minis tui, vt ingrediar videam te. cap. 7.

Adiuva Domine creaturam tuam. Non pereat in malitia, quod operata est bonitas tua. cap. 11.

Scio Domine, & confiteor me indignum, vt intrem sub tectum tuum, sed fac propter honorem tuum, & ne confundas in te sperantem servum tuum. cap. 25.

O Fons vitæ, veræ aquarum viventium, quando veniam ad aquas dulcedinis tuæ de terra deserta, invia, & inaquosa, cap. 30.

O Dies præclara & pulchra nesciens vesperum, non habens occasum, in qua audiam: Intra in gaudium Domini tui, vbi erit omne bonum, & non erit aliquod malum, vbi erit, quidquid voles, & non erit, quidquid noles.

Veni Domine & noli tardare, veni Domine IESV, & visita me in pace. Veni & educ vinctum e carcere, &c. Vide ergo plura cap. 35. & 36.

UI

Ultimo colloquatur itidem moribundus, cum IESU & MARIA, per breves orationes iaculatorias.

IESV MARIA amores mei, patiar, moriar amore vestri. O IESV, esto mihi IESVS & Salvator. IESV agonisans, morti tuæ mortem meam unio. IESV pro me mortue, mors tua sit vita mea. O bone IESV exaudi me. intra vulnera tua absconde me. & ne permittas me separari à te. Domine IESV suscipe spiritum meum. Tu es Christus Filius DEI vivi. Dominus meus & DEVS meus.

MARIA MATER gratiæ, MATER misericordiæ.

Monstra te esse MATREM.

Eia advocata nostra illos tuos misericordes oculos ad nos converte, & IESVM benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende.

MATER DEI MEMENTO Mei
O MARIA SIS MIHI PROPITIA.

CAPUT XX.

Exemplis quorundam Illustrium sodalium, traditur ars, sanctè vivendi & moriendi.

Quia semper Exemplo melius docetur, iuvabit postremò Sodalibus Marianis in hac Palæstra nobiles Athletas proponere, qui in variis B. Virginis Congregationibus pietate floruerunt. Horum Princeps est.

B. ALOYSIUS GONZAGA.

IS Patre Imperij Principe & Castilionis Marchione natus, septimum ætatis annum, suæ ad DEUM conversionis tempus appellabat eâ constantiâ tunc iam feliciter inchoatæ, ut deinceps, (prout quatuor fide digni eius Confessarij affirmarunt,) nunquam se à DEO per mortale peccatum averterit. Novennis adhuc, Flo-

Florentiæ ante imaginem Virginis ab Angelo salutatæ, perpetuo Virginitatis voto se obstrinxit, tam perfectè semper observato, vt illud testari potuerit Sacra Romana Rota: *Aloysius nunquam stimulum carnis passus est nec cogitationem vllam impuram in mente habuit,*

Temperantia planè fuit admirabilis. Nam præter alia extraordinaria ieiunia, singulis hebdomadis, feria sexta & sabbatho, ac etiam sæpè feriâ quartâ, solo pane & aqua contentus vivebat. Ter imprimis per hebdomadam: ac deinde in vltimis in sæculo annis, die quolibet semel: postremò ter de die, seu flagellis, seu loris, seu ferrea catenula, se ipsum cædendo cruentabat. Sæpè loco cilicij acutis calcaribus tenerum corpus stringebat.

De studio orandi quid dicam? Ma-

ne quolibet ultra prolixas vocales o-rationes, rerum sacrarum meditatio-ni, vnam horam dabat; vesperi autem quandoque duas. Nec his contentus, nocte alijs quiescentibus, è lecto surgebat, & solo indusio etiam inter hyemis rigores tectus, ac præ frigore tremens, per aliquot horas, genibus flexis meditationi vacabat: vt quandoque præ corporis debilitate, in terram prolapsus, iacensque orationem finiret. Ab hac porrò consuetudine orandi, non destitit Aloysius, etiam in Aula Regis Hispaniarum biennio degens: vbi in abditos recessus fugiendo, quinque horas Cælestium rerum contemplationi impendebat. Modum ac frequentiam sacræ communionis à S. Carolo Borromæo edoctus, ea teneritudine animi, diebus festis vsurpabat, vt in lacrymas vberrimas sæpè solveretur, a qui-

à quibus etiam, diebus profestis, Sacrum audiens, post elevatam Sacram Hostiam, sibi temperare non poterat. Hac verò pietate insignem illum promeruit DEI MATRIS favorem, cùm de statu vitæ deliberans, die Assumptionis Deiparæ, sacra peracta ad hanc intentionem Communione, illam Madriti, à pretiosissima Parente audivit vocem: *Ingredere Societatem Filij mei.* Quam ut ingrederetur, incredibile dictu est, quantas Patris iras, quot obstacula toto triennio fortissimè superavit. Qualem verò in Societate virum egerit quàm pretiosa morte brevi coronatam, non est propositi mei referre, qui Aloysium nondum Religiosum, sed adolescentem adhuc in tenera ætate, in aulis Regum inter Principum delicias, Sodalibus propono,

Ex Virgilio Cepario.

B. STANISLAUS KOSTKA, Polonus.

PLanè materno adhuc ex vtero in Societatem IESU vocatus esse videtur, dum splendentibus Nominis IESU radijs in vtero circumfusus, antequam in lucem prodisset, Matri suæ apparuit, teste *Guagnino*. Illibatum Virginitatis florem & innocentiam, nulla gravi labe contaminatam, secum ad Religionem, ac inde brevi ad cœlum tulit prout eiusdē in spiritu Magistri, Ruizius & Iulius Fatius affirmarunt. Hanc eius innocentiam honoravit cœlum, cum bis Angelos misit, qui Stanislaum, Pane Angelorum reficerent. Honorarunt etiam elementa, cum ignis aliquando cervicalia Stanislai decumbentis capiti subiecta aggressus, caput tamen non attigit. Solus exhorruit infernus, atque ille Ere-

bi

bi canis, qui ægrotantem Stanislaum ter frustra insilijt, ter ab eodem crucis signo fugatus.

Angelica eius puritas, nec verbum audire potuit honestati adversum. Itaque ad paternam mensam, si quid liberius ab aliquo hospitum proponeretur, illicò versis in cœlum oculis Stanislaus, veluti exanimis, sub mensam delabi, à fratre suo Paulo non semel observatus est. Modestia, & omnium affectuum moderatio singularis in eo fuit, vt nihil in eo puerile, signũ iracundiæ nullum compertum sit.

Amor Orationis quantus! quam non inter diu tantùm in abditis ædiũ cessibus, sed noctu etiam in alto rerũ omnium silentio, positis humi genibus, aut prono stratus corpore, prolixam faciebat. Mensæ quin assidens, sæpè cibi pené immemor, rerum Di-

vi-

vinarum gustu mentem pascebat. Quotidie binis, ternis siue sacris festo autem die, pluribus intererat, & quidem nixus genibus, corpore immotus, oculis decorè demissis, manibus ante pectus compositis, non rarò etiam à sensibus abstractus. Divinissimum Sacramentum quotidie ante initium, & post finem scholarum inuisebat, idemq; sumebat Viennæ studens, quavis hebdomada, pridie cœna abstinendo.

In DEI matrem quanta fuit pietas Stanislai! eam Matrem suam appellabat: ab ea benedictionem conversus ad templum, quidquid agendum erat, postulabat: Eius encomia inter scholasticas exercitationes sibi tractanda assumebat, omnesque scriptionis suæ paginas illa oratione implebat: *O MARIA sis mihi propitia;* & novos semper & magnificos inueniebat

titu-

titulos ; eius Rosarium aut pios libellos, extra tempus studendi perpetuo versabat manibus, demùm in longo illo ac molesto itinere, sicubi imaginem Deiparæ conspexisset, nusquam reliquit insalutatam. Itaq; ipso die Virginis Assumptæ, cum paucis ante diebus, per suum Patronum Laurentium, literas ad eam scripsisset. vt sibi spectatorem triumphi ipsius in cœlo adesse liceret, mille oculis imagini Deiparæ impressis, Rosarium manu tenens, in honorem, vt dicebat, suæ Matris. Eandemq; tunc (ut aliqui putarunt) præsentem intuitus, ad eius complexum feliciter abijt. Romæ in domo probationis Soc: IESU. 1568. ætatis suæ 18. decem mensibus in Societate transactis, quam tàm ardenter expetij, ac etiam per tot viarum spatia vsq; Dilingam, hinc deinde Romam quæsivit ; à qua, denique pater-

paternis literis, minarum probrorumque plenis, avocari non potuit. Vt proinde immaius mendacium sit à quibusdam malevolis in hoc Regno contumeliosè confictum, B. Stanislaum extra Societatem dimissum, in aliquo Xenodochio Romæ, nulla suspicio fuerit, vt ipse ibi exploratum habui: & nuper Clemens X. in Bulla, quâ huic Beato Sacrum concessit, Pontificio Oraculo testetur, eum esse Societatis IESU, ac proinde è Societate non dimissum.

ALEXANDER TERTIUS Italus, Sodalis Collegij Florentini.

ADhuc quinquennis Christi patientis cruciatus, sæpè meditari, ac de illis suaues habere sermones consueuerat. A septimo ætatis suæ anno, cæpit gestare cilicium quoddam

ex funiculis elaboratum, quod quia asperum ei minus videbatur, petijt a Confessario, & obtinuit catenulam à quia infantiles adhuc stringebat artus, Vix novennis, non in alienam juravi. perniciem, sed major Annibale Alexander, in suæ utilitatē animæ, maturum ineundæ Religionis fecit propositum, eiusdemque, ab ijs quibus intererat dilatam executionem, multisq; lacrymis delevit, Decimum agebat annum, quo miris rerum Divinarum delicijs affluere cæpit. Aliquando enim inter duos Angelos consistere sibi videbatur, quibus DEI para, suæ integritatis servandæ, cura demandabatur. Quandoq; ipsa pretiosissima Parens, eidem studenti, assistere visa est, librorumq; pagellas evoluere; semel etiam ægrotanti adstare prope lectum, & flosculos ad temperandos febris ardores admovere. Die eiusdem

Vir-

Virginis purificatæ, cùm primum Sacro Sanctæ Eucharistiæ pabulo reficeretur, videbatur sibi habere cor in duas partes divisum, ac IESUM in medio ipsius collocatum, quem exinde ea devotione Sacramento latentem prosecutus est, ut à maiori altari, pœnè avelli nunquam potuerit, vulgo Ephebus SS. Sacramenti appellatus.

Nihil illi gratiùs unquā fuit, quàm de MARIA loqui, audire, cogitare. Domū ex Oratione redux, congregatis in aula famulis ac domesticis, primo ipsis libellum aliquem pium prælegebat; mox de rebus Divinis disserebat, cum eo affectu, ut audientibus lacrymas moveret, eosdemque ibidem, ad corporis flagellationem suo exemplo duceret. Morbo supremo correptus, frequenter de Christi Passione, aut legere, aut disserentes audire gestiebat: & si quid amaræ medicinæ sumen-

mendum fuit, in illas prorumpebat voces. *O Bone IESV, quam acerbior fuit Calix tuus!* Interim cœlestibus non carebat delicijs animus. Die quodam, cum ex pia lectione, quasi in somnium se vultu hilari composuisset, a matre quæsitus, quid ageret: Delicias, inquit, animæ meæ IESUM & MARIAM, inter innumera Beatorum agmina loco celsissimo intuitus sum. Die altero repentè ex contemplatione quadam experrectus: An non, inquit, coram intuemini Mariam DEI MATREM Dominam meam, meumque custodem Angelum, & Mariam Magdalenam de Pazzis (erat huic Beatæ, adhuc vivens, gratus admodum Alexander, & ab eadem Angelus terrestris appellatus) cum ad hos conversus hospites multa cum illis loqui visus est, Cum verò in illo

tem-

temporis puncto, Dæmon se illi formâ horrendâ spectandum obiecisset: Quid quæris, inquid, Bestia? facesse, testimonium conscientiæ meæ, DEO favente, bonum est. Demum præ nimia deliciarum cœlestium affluentia, quasi moræ impatiens, fractis iam viribus, è lecto se proripiendo, atq; ingeminando: In cœlum oculis, sæpè IESU ac MARIÆ nomina Sacro Sancta invocans, ex hac vitâ decessit, Florentiæ, virtute florentissimus, in Aprili, Anno Christi 1608. ætatis suæ 25. Hæc tum ex libro Italico Bononiæ impresso, cui titulus, *Corona duona duodecim florum*, tum ex P. Lechnero lib. 1. cap. 10.

ANTONIUS UBALDINI COMES Montis vicini Italus,

Sodalis Seminarij Romani.

PLanè adhuc puer, præter coronæ ac Psalmorum pœnitentialium aliarũque orationũ vocalium pensum quotidianum, diebus profestis meditationem per semihoræ spatium, festis verò diebus per horam integram protrahebat, eò sensu pietatis, vt totus accendi, ac in lacrymas solui videretur, præsertim cum Christi Saluatoris cruciatus recoleret. Quoties sacræ mensæ accumbebat, (id quod post annum ætatis duodecimũ octavo quoq; die facere solebat) lacrymas non poterat continere, altiò ex oculis iam asuetis

erumpentes. Ad eam vero ita se praeparabat, vt unam horam meditationi, alijs adhuc dormientibus, aliam in Oratorio pijs impenderet exercitijs, nec nisi post longam gratiarum actionem, inde recederet, & quidem ad sacram lectionem in suo conclavi continendam. Praecipuus suum affectum DEIPARAE colendae consecraverat. Ergo ad eius amorem Sodales inflammare, laudes ipsius celebrare, vigilias omnes festorum, ac dies Sabbathi, in pane & aqua, ab anno aetatis suae octavo ieiunare, diebus singulis eiusdem Virginis officium recitare, familiare Antonino fuit. Post DEIPARAM singulari per orationes quotidianas, cultu verabatur Sanctum Ignatium, Sanctum Franciscum Xaverium, & B. Aloysium, quorum festo imminente die, in nudo assere & quidem duabus duntaxat

taxat per noctem horis, somnum capiebat, reliquum noctis partim flagellationi, partim lectioni sacræ, partim orationi, diem verò pœnè integrum in Sacello D. Tutellaris, orationi impendens, Corporis mortificatio plane admirabilis in eo fuit. Adhuc in domo paterna puer, diebus cõmunionis, ac DEiParæ pervigilijs, nihil præter panem sumebat: In Seminario autem manens, singulis ferijs sextis vix aliquid obsonij. Ter in hebdomada supra nudos asseres dormiebat, alias ligno capiti, aut libro aliquo prægrandi supposito, Præter cilicia frequentia, & ferreas punctures, alternis diebus corpus suum catenulis; vel inter textis inter funiculos ferri fragmentis diè lacerabat, quæ laniena plerumq; uno horæ quadrante, quandoq; media hora, aliquando etiam hora integra durabat. In morbo supremo de-

cumbens, nulla penitus sociorum colloquia, quæ de rebus pijs non essent, admittere voluit. Ubi verò nuntium de morte imminente accepisset, nihil sibi dolori esse dixit, nisi quod sine sãguinis effusione, extra Iaponicos carceres & flammas moreretur. Tùm à suo Confessario instanter petijt, ut saltem sibi liceret novitium Societatis IESU mori. Ergo ita annuente Præposito eiusdem Generali Mutio Vitellescho, veste Religiosa indutus, & votis Societatis simplicibus, obstrictus DEO, vestem illam osculatus dicebat: Benedicimus DEUM cœli, & terræ, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Postremo inter continua IESU Crucifixi oscula & amplexus, inter crebram MATRIS gratiæ avocationem, sancte obijt, 11. Iunij. Anno 1627 ætatis suæ decimo sept mo. Ex libello cui titulus *Corona duede im Florum.*

STA-

STANISLAUS ZBOROWSKI, Polonus. Sodalis Collegij Ingolstadiensis.

DE hoc Adolescente, non minus Natalium splendoribus in Polonia Illustrissimo, quam virtutibus Ingolstadij ubi studijs operam dabat, eximio, ita scribit Pater Gaspar Lechnerus in *Sodali Parthenio*, libro 1. cap 9. Modestia morum, animique submissione ea vixit, ut eum omnes in oculis atque animis ferrent. Amabat familiaritatem inire cum ijs, quos fortuna inferior, à reliquorum consuetudine reijciebat. Ueste obsoletiore libenter utebatur, & a Confessario suo adiga debebat, ut pretiosiores vestes pro familiæ honore tuendo, subinde indueret. Orandi studio & conscientiæ puritati impensè studebat, ut singulis

hebdomadis culpas certò expiaret. Vnde factum, ut pridie quam è vita discederet, monitus, ut si quid animũ solicitum haberet, foras proderet. vix levem culpam repererit. Corpus edomandi multùm studiosus fuit, ut ferè nihil in eo genere ab aliquo gereretur, cui non se socium præberet; ac multo iam tempore, singulis Sabbathis à cœna abstineret. Denique cum & genus, & opes, & præclara indoles, in maximam spem eum ducerent; ille magnanimo iuvene dignissimum facinus aggressus est, cœpitque supra humana ire. Iamque in eo erat, ut abdicatis ijs, quæ nos imbelles animæ miramur, DEO se penitus in Religione emanciparet, cum à DEO Optimo ac stipendia potius accipienda, quàm promerenda evocatus, relicto magno sui desiderio, variolis suffocatus, è vita abijt, Ingolstadij. Anno mortalis DEI hominis 1619.

STANISLAUS BRUDZINSKI, Polonus.

Sodalis Collegij Calissiensis & Posnaniensis.

ILlustri ac pervetusta in Regno Poloniæ, Paterna quidem Brudzinio-rum, Materna vero Kossuciorū, utraque Senatoria ortus ex Familia Stanislaus, anno salutis nostræ 601. teneris annis gratis, non domi tantum, sed in Aulicam Regiam exegit ubi Familiares nonnisi probatissimos admittens, pravaque exempla devitans, innocentiam vitæ, morumque integritatem retinuit. Studiorum causa Posnaniam, ac deinde Calissium missus, tam in ludo literario, quam in cœtu Mariano, omnibus suis commilitonibus fuit exemplar modestiæ, speculum probitatis, lux & antesignanus diligentiæ. Verrere solitus Oratorium Ma-

rianum, dixisse aliquando fertur: Se Id non modo libenter facere, sed etiam non aliud munus perpetuum in Sodalitate ambire, quam eijciendi sordes è loco Oratorij. Elucebat in eo ultra ætatem singularis morum maturitas, & animi semper in qualicunque offensa placidissimi mansvetudo, qua & aliorum impetus retardabat, & omnibus summè amabilis erat. Quinto ante morbum supremum die, in pervigilio Sanctorum omnium, præmisso prius diligenti examine, conscientiam generali totius vitæ confessione expiāvit, ita puram ac innocentem, ut post eius obitum, testatus sit sacri fori iudex, se nullum in Stanislao noxam mortalem reperijsse. Morbo deinde brevi post correptus, inter atroces calculi, aliosque plures cruciatus, ita quietus vultu ac mente decubuit, nullum ut ei impatiens animi indicium, nulla vox

vox eruperit, nisi illa, quæ à suo Pedagogo frequenter urgebat, ut pro se Eleemosynam pauperibus erogaret. Crescente in dies absque spe sanitatis morbo, trina confessione innoxiam adornans potius, quam emūdans animam, hospitem ad se in viatici specie DEUM Hominē tanto ardore ac reverentia suscepit, ut vix etiam spirans, demissis tamen in terram genibus, absque ullo fulcro per horæ ferme dimidium, cum sit præstolatus, ac præsentem continuatis per horam integram veneratus obsequijs. Tum ad Matrem eius Virginem conversus, consveta Sodalitati forma, se ipsum eidem in servum perpetuum, etiam in supremo vitæ terminū devovit. Et sane expertus est singularem Matris Misericordiæ opem, in periculoso illo agone, bonus filius, cum proximus morti sæpius similis respondenti inge-

minaret: *Qui ego ista merui, Virgo Beatissima? Non ego hu dignus sum. Virgo Beatissima, ora pro me pijssima Mater.* Pridiè mortis à quodã quæsitus quidnam cogitaret, conversis ad CHRISTI Crucifixi imaginem oculis, respondit: DEUM meum cogito: DEUM meum cogito. Tum iterùm interogatus, an mortem DEO ita volente libenter obiret, placidissime dixit: Libenter mortem de manu DEI accipio. Erga sui quoque nominis Tutelarem B. Stanislaum Kostkam religiosus sæpè imaginem eius osculatus dicebat: *Beate Stanislae, tuum Stanislaum non desere.* Atque ita post unius mensis infirmitatem, sacro perunctus oleo, applicata etiam à Sacerdote sibi præsente, plenaria Indulgentia, & Sanctissimo Nomine IESU invocato defixis in obiectam sibi sacram imaginẽ oculis, nobile Polonarum Sodalitatum

sidus, corpore & spiritu, in terris ardere, & lucere desijt. Anno ætatis suæ 14. *Ita testantur Annales Sodalitatis Calissiensis.*

Plures Athletas, illustria vel huius cœtus vestri Posnaniensis, sub Titulo sine labe Conceptæ Virginis Matris, decora, in Palestram hanc deducerem, Sodales Mariani. Ex vestro enim Albo ab anno 1602. prodiêre ad purpurã tres Romani Imperij Principes, ad Antistitum in Regno nostro Insulas 19. ad Palatinorũ laticlavia 40. totidemq; ad subsellia Castellanorum, ad Abbatiale Pedum 8. ad Cathedralium Ecclesiarum canonicatus 30. ad diversas Religiosorũ familias ducenti propè præter alios, quorum statum ac dignitates iniuria temporum in Album non retulit. Verùm coronidis instar

sit coronatus in saponia

Vecton.

ALBERTVS MECINSKI,
Sodalis Lublinensis & Posnaniensis.

INgens enimvero in Palæstra hac vestra virtutis nomen, cuius Albo inscribi postulavit Anno 1614. dum exterum lustraturus solum ac solem, ex Polonia abiret. De quo strictim. Illustrissimis Rosinis oriundus ille, prima statim ætate virtutibus vernare cœpit in Sodalitate Lublinensi, ac præsertim amore in magnam DEI Matrem, quam unicum suarum necessitatum Asylum appellabat. Ultra consveta Sodalibus pietatis opera, solenne illi erat, simulatâ somni quiete, lectoque tacitè relicto, horas rerum cœlestium meditationi tribuere, ac moderatorum vigilantiam sanctè fal-

fallere. Hinc vultum eiusdem perpetuus virtutis comes colorabat verecundia, totum verò corpus modesta compositio. Inter sermones promebat sæpè æstus illos votorum, quos alitero nonnisi in orbe limphis restinguendos, accenderant illustres Martyrum Iaponensium triumphi in cœtu sodalitatis celebrati. Deliberabat iam de proposito vitæ, cùm subito mendiculi in platea vocem accipit illud Dauidicum occinentis. *Nolite confidere in Principibus, in filijs hominum, in quibus non est salus.* Quo velut œstro percitus, Societati IESU nomen dare in animum induxit, sed enim mentem hanc varia eripiebant illi lenocinia mundi, furores Orci, per ædes quas inhabitabat, toties obstrepentes, imò & matris quæ alapa impressa, constantiam adolescentis expugnare volebat, ad primum de pio vitæproposito nunci-

tium. Verum omnia hæc, loricatus seipso, ille virili superavit animo. Ergo Romam tandem à morte parentis advolat ad Tyrocinium Societatis IESU, ubi laxatis pietatis in cœlorum Reginam habenis inter paucos eximius apparuit. Novis ijs quæ per augustis exornare Eam tituli, iconem Illius ad ædes D. MARIÆ Maioris, eminùs degenu venerari, Festa Mariana, octiduana corporis afflictione prævenire ac subsequi, in emaceratos frequentibus ieiunijs artus sævire, omnibus virtutibus excolere, capacissimam omnium mentem, prima tum Mæcinij erant curæ. Ergo tanto virtutum pabulo auctæ, veteris Iaponici martyrij flammæ, in apertum erumpere incendium. Impetrata magno votorum ambitu à Præposito Societatis Generali Iaponica Missio, enaviga a longissima

ma maria, tolerati apud Hollandos dur ssimi carce es, immensi labores viarum exantlati, tandem adita votorum apex Iaponia, ipsumque Nangazahium, terminalis limes vitæ ac laborum. Centies ibi & amplius, magna undæ copia, in os supinatum, atque viscere, Heroi Europæo ingesta, iterumque admotis tabulis medullitus expressa. Septem deinde diebus, omnibus vitæ pabulis destitutum, imò omnibus en ctum Iaponi æ crudeli tatis pœnis, fœda a fovea aquis putidis stagnans præfocabat, donec tandem victricem spiritū exprimeret exprometque cœlo. Sic Mecinus è vitæ naufragio æternitatis fortunatas insulas attigit, cœlumque in undis, per suam magistem, re ipsa beatus comprehensor obtinuit, magnus Heros Palestræ Marianæ. Ad

Proteſtatio Authoris.

QUæ narrantur in hoc libello de vitâ & virtutibus quorundam Beatæ Virginis Sodalium, & Miracula, Prophetias, Revelationes, aliaque huiuſmodi ſapiunt: humana duntaxat authoritate, non autem Divina Catholicæ Romanæ Eccleſiæ, & Apoſtolice Sedis nituntur, atque ita fides ſit penes Authores, iuxta Decretum VRBANI VIII. 9 Junij n. 1631.

SYLLABUS CAPITUM.

CAPUT 1 Proponuntur quædam Principia practica, sanctè vivendi. pag. 1.

CAPUT 2. Remedia ad fugienda & extirpanda vitia. 19.

CAPUT 3. Praxis exercitij matutini. 27.

CAPUT 4. Examen Vespertinum. 30.

CAPUT 5. Observanda circa quamlibet actionem, ut perfecte fiat. 32.

CA-

CAPUT 6. Orationes eiaculatoriæ per diem usurpandæ. 34.

CAPUT 7. Praxes visitandi SS. SACRAMENTVM. 40.

CAPUT 8. Modus audiēdi Sacrum. 44.

CAPUT 9 Práxis recitādi Coronam B. Virginis. 47.

CAPUT 10. Variæ Coronæ per hebdomadam dicendæ. 54.

CAPVT 11 Observanda circa Confessionem. 55.

CAPUT 12 Praxis SacræCommunionis. 64.

CAPUT 13. Actus virtutum Theologicarum & n o a-lium remissivé 70.

CAPUT 14. Praxis laudandi DEUM. 71.

CAPUT 15. De modo colendi CHRISTUM, & festa eius celebrandi. 72.

CAPUT 16. Breves meditationes de Passione CHRISTI. 85.

CAPUT 17. Modi colendi Beatam Virginem præsertim in festis ipsius. 103.

CAPUT 18. Praxis colendi Sanctos Patronos. 118.

CA.

CAPUT 19 Modus Sãcte moriendi. 117.

CAPUT 20. Exemplis quorundam illustrium sodalium. 125.

Concluditur ars Sanctè vivendi & moriendi.

[redacted]

oni C

tore

Pacizy

Naswieth

ybne moge bed